

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Stargardzie Szczecińskim
w 2014 roku

Spis treści

Spis treści.....	2
I. Zakres zadań i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	3
1. <i>Zadania</i>	3
2. <i>Kadra MOPS – zatrudnienie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych</i>	4
II. Struktura dochodów i wydatków w 2014 r.	4
1. <i>Dochody</i>	4
2. <i>Wydatki</i>	5
III. Pomoc społeczna.	9
1. <i>Informacje ogólne</i>	9
2. <i>Rodziny objęte pomocą społeczną</i>	10
2.1. Powody przyznania pomocy.....	10
2.2. Wydatki na pomoc społeczną.....	11
3. <i>Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej</i>	13
3.1. Zasiłki stałe.....	13
3.2. Zasiłki okresowe.....	13
3.3. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe.....	14
4. <i>Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej</i>	14
4.1. Posiłek.....	14
4.2. Ubranie.....	14
4.3. Schronienie.....	15
4.4. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.....	16
4.5. Pomoc rzeczowa.....	17
4.6. Sprawienie pogrzebu.....	17
4.7. Poradnictwo specjalistyczne.....	17
4.8. Interwencja kryzysowa.....	19
4.9. Praca socjalna.....	19
4.10. Usługi opiekuńcze.....	20
4.11. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.....	21
4.12. Pobyt i usługi w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia.....	22
5. Realizacja programów osłonowych.....	24
5.1. Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.....	24
5.2. Program osłonowy z zakresu pomocy osobom zagrożonym.....	25
zachorowalnością na wybrane typy chorób.....	25
5.3. Realizacja Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją.....	26
IV. Realizacja programów z zakresu integracji społecznej i społeczno – zawodowej.....	26
V. Inne działania związane z pomocą społeczną.....	29
1. <i>Prace społecznie użyteczne</i>	29
2. <i>Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej</i>	32
3. <i>Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie</i>	32
4. <i>Pomoc osobom opuszczającym zakłady karne</i>	33
5. <i>Współdziałanie z Centrum Integracji Społecznej</i>	33
6. <i>Obsługa techniczno-organizacyjna Zespołu Interdyscyplinarnego</i>	34
7. <i>Obsługa techniczna Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</i>	34
VI. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.....	35
1. Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej.....	35
2. Potrzeby kadrowe.....	36
3. Potrzeby szkoleniowe.....	36
4. Potrzeby związane z zabezpieczeniem funkcjonowania Ośrodka.....	36
5. Potrzeby w zakresie rozwoju usług na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej.....	36
VII. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.....	37
1. <i>Realizacja zadań</i>	37
2. <i>Potrzeby związane z realizacją zadań</i>	43
VIII. Dodatki mieszkaniowe.....	44
1. <i>Dodatki mieszkaniowe</i>	44
2. <i>Zryczałtowany dodatek energetyczny</i>	47
IX. Świadczenia rodzinne i alimentacyjne.....	48
1. <i>Świadczenia rodzinne</i>	48
2. <i>Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych</i>	55
X. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów.....	58

I. Zakres zadań i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

1. Zadania.

Podstawowym zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- realizacja rządowych programów pomocy społecznej i miejskich programów osłonowych.

Zgodnie z postanowieniami Statutu w 2014 r. MOPS realizował także przekazane mu zadania wynikające z innych ustaw:

- 1) przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych i zryczałtowanych dodatków energetycznych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- 3) prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 4) należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- 5) potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 6) realizacja Projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 7) organizowanie i finansowanie prac społecznie użytecznych,
- 8) prowadzenie obsługi technicznej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 9) prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 10) prowadzenie postępowań i realizacja świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy-Miasta Stargard Szczeciński.

W związku z realizacją powyższych zadań wydano łącznie 29.589 decyzji administracyjnych, z czego dotyczących:

• świadczeń pomocy społecznej	-	18.433,
• dodatków mieszkaniowych	-	3.876,
• dodatków energetycznych	-	569,
• świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	-	5.717,
• stypendiów i zasiłków szkolnych	-	994.

Ponadto wydano 2.050 zaświadczeń oraz przekazano korespondencję do klientów i instytucji w ilości 44.978 szt.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim prowadzi stronę internetową, na której w roku 2014 ukazało się ponad 40 komunikatów dotyczących aktualnie realizowanych przedsięwzięć. W 2014 r. serwis internetowy MOPS odnotował 171.345 odsłon, wygenerowanych podczas 96.683 sesji, łącznie stronę odwiedziło 70.296 użytkowników. Internauci średnio spędzili na stronie 2 minuty i 24 sekundy – co oznacza, że serwis nie pełni jedynie funkcji pomocniczej, ale służy jako nośnik szerszej informacji o działaniach i wydarzeniach dotyczących Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim (dane na podstawie Google Analytics). Strona Ośrodka (www.mops.stargard.pl) została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

MOPS prowadzi również mniejsze serwisy skupiające się na informacjach dotyczących realizowanych projektów: efs.mops.stargard.pl

2. Kadra MOPS – zatrudnienie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Według stanu na 31.12.2014 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnienie wynosiło 146,95 etatów przy zatrudnieniu 152 pracowników, z tego:

- pracownicy etatowi MOPS – 134, w tym:
 - 2 pracowników przebywało na urlopie bezpłatnym,
 - 1 pracownik przebywał na urlopie wychowawczym,
- osoby zatrudnione w ramach robót publicznych – 10,
- osoby zatrudnione w ramach umowy na zastępstwo – 8.

Ponadto 3 osoby odbywały staż absolwencki.

W 2014 r. pracownicy podnosili swoje kwalifikacje poprzez zdobywanie kolejnych etapów wykształcenia – 2 osoby ukończyły studia podyplomowe.

Z uwagi na konieczność ciągłego doskonalenia zawodowego 56 pracowników MOPS uczestniczyło w 37 szkoleniach, w szczególności z zakresu:

- specjalistyczne szkolenia dla pracowników socjalnych (przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, wspieranie rodziny i piecza zastępcza, szkoła dla rodziców i wychowawców, zmiany w pomocy społecznej),
- prawo i czas pracy, rachunkowość budżetowa, sporządzanie sprawozdań finansowych, Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Interaktywny płatnik Plus,
- stosowanie procedury administracyjnej w zakresie zadań realizowanych przez instytucje pomocy społecznej (praktyka wydawania decyzji administracyjnych, Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny, Kodeks Postępowania Administracyjnego, dochodzenie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych).

Pracownicy tut. Ośrodka w 2014 r. brali udział w seminariach i konferencjach na terenie całego kraju:

- Konferencja Pracowników Socjalnych,
- seminarium z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Kampania Białej Wstążki,
- Konferencja „Miłość, Rodzina, Adopcja”,
- Konferencja Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „Forum”.

W celu podnoszenia jakości świadczonej pracy socjalnej i terapeutycznej w 2014 r. prowadzone były superwizje. Superwizja jest formą wsparcia pracownika, której celem jest pomoc w analizie swojej pracy z rodziną, refleksji odnośnie przeszkód w kontakcie z nią, a przede wszystkim zapewnienie wysokiej jakości świadczonej terapii i pracy socjalnej.

W 2014 r. przeprowadzono superwizje dla 21 pracowników (w tym 4 terapeutów i 17 pracowników socjalnych).

II. Struktura dochodów i wydatków w 2014 r.

1. Dochody.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskuje dochody własne, które przekazywane są do budżetu gminy oraz dochody związane z realizacją zadań zleconych i własnych rozliczanych z urzędem administracji państwowej (dotacje na dofinansowanie zadań własnych), które

przekazywane są do budżetu państwa. W 2014 r. uzyskano dochody w łącznej kwocie 1.197.348,74 zł, w tym:

- dochody własne - 519.187,15 zł,
- dochody rozliczane z urzędem administracji państwowej - 678.161,59 zł.

W ramach dochodów własnych MOPS uzyskał dochód z tytułu:

- odpłatności za wykonane usługi opiekuńcze - 102.575,75 zł,
- odpłatności za pobyt w Gminnym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy – 24.115,84 zł,
- odpłatności za pobyt w Dziennym Domu Pobytu dla Osób Starszych – 41.029,23 zł,
- odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej dotyczące rozliczenia z lat ubiegłych – 1.166,70 zł,
- rozliczenia zaliczek na koszty biegłych sądowych w sprawach leczenia odwykowego oraz kar umownych za nieterminową realizację umów przez biegłych – 2.451,16 zł,
- odzyskanych kosztów upomnień – 1.496,84 zł,
- odsetek od środków na rachunkach bankowych – 106,57 zł (inne odsetki),
- prowizji za rozliczenie podatku od osób fizycznych – 1.488 zł,
- kar, grzywien i odszkodowań – 36,50 zł,
- refundacji z Powiatowego Urzędu Pracy prac społecznie użytecznych – 223.629,09 zł,
- zwrotu wydatków z Powiatowego Urzędu Pracy (zwroty z lat ubiegłych) – 8.961,65 zł,
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – 461,54 zł,
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych oraz odsetek – 102.594,98 zł,
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej – 2.345,98 zł,
- zwrotu nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych oraz nieodebranych (przedawnionych) ryczałtów mieszkaniowych – 5.740,78 zł,
- rozliczeń zaliczek na koszty postępowań sądowych – 758,66 zł,
- zwrotu nienależnie pobranych stypendiów – 227,88 zł.

W ramach dochodów rozliczanych z urzędem administracji państwowej uzyskano dochód z tytułu:

- odpłatności za usługi świadczone w Środowiskowym Domu Samopomocy – 8.903,39 zł,
- zwrotu przez dłużników alimentacyjnych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od spłat – 645.934,15 zł,
- nienależnie pobranych zasiłków z pomocy społecznej (stałe i okresowe) – 23.324,05 zł.

Dochody związane z realizacją zadań wykazują niewielką tendencję wzrostową. W 2013 r. uzyskano dochód 1.088.615,43 zł a w 2012 r. – 1.070.208,90 zł.

2. Wydatki.

Poniższy schemat przedstawia ogólne wydatki MOPS oraz wydatki na poszczególne rodzaje działalności w 2014 r.

W wydatkach ogółem największą pozycję stanowią wydatki na świadczenia rodzinne – 35 % (w 2013 r. – 34 %), a następnie: pomoc społeczną – 24 % (w 2013 r. - 24 %), utrzymanie Ośrodka i obsługę administracyjną – 15 % (w 2013 r. - 15 %), dodatki mieszkaniowe – 10 % (w 2013 r. – 12 %) , fundusz alimentacyjny – 9 % (w 2013 r. – 10 %) oraz wydatki na pozostałe zadania – 6 % i przeciwdziałanie alkoholizmowi – 1 % (w 2013 r. – 1 %).

W stosunku do 2013 r. wydatki MOPS ogółem wzrosły o 1.486.571 zł. Wzrost wydatków dotyczył, w szczególności wydatków na: stypendia (wzrost o 682.853 zł), pieczę zastępczą (wzrost o 362.363 zł), świadczenia rodzinne (wzrost o 713.789 zł).

Spadek wartości wydatków nastąpił m.in. w funduszu alimentacyjnym (o 131.465 zł), dodatkach mieszkaniowych (o 428.756 zł), zasiłkach okresowych (o 276.091 zł).

W Stargardzie Szczecińskim wg stanu na 31 grudnia 2014 r. zameldowanych było 67.081 osób (w 2013 r. – 66.197 osób), w tym czasowo 1.424 osoby i 137 obcokrajowców.

Liczba osób zameldowanych wg struktury wiekowej:

- do lat 18 - 11.347 osób,
- powyżej 18 lat do wieku emerytalnego 60/65 lat - 43.406 osób,
- powyżej 60/65 roku życia - 12.328 osób.

Z analizy porównawczej wynika, m.in., że:

- 6,5 % mieszkańców miasta korzysta ze świadczeń pomocy społecznej (w 2013 – 7 %),
- 7 % dzieci i młodzieży korzysta z dożywiania w szkołach (w 2013 r. – 6 %),
- 3 % osób po 60 r. ż. korzysta z różnych form pomocy społecznej, w szczególności usług opiekuńczych (w 2013 r. – 3 %).
- 28,9 % dzieci i młodzieży korzysta z zasiłków rodzinnych (w 2013 – 32,9%),
- 4 % mieszkańców miasta pobiera zasiłki pielęgnacyjne (w 2013 – 3,8 %),
- 5,9 % mieszkańców miasta korzysta z dodatków mieszkaniowych (w 2013 – 6,5 %).

Tabela nr 1. Struktura wydatków budżetowych na realizację zadań w 2014 r.

Wydatki	Ogółem	Źródło finansowania			
		Środki własne	dotacje z budżetu państwa na zadania własne	Środki z budżetu państwa na zadania zlecone	Środki z EFS
Pomoc społeczna	9.553.896,48	4.315.895,26	5.162.360,22	75.641,00	0,00
Zasiłki celowe	623.037,31	623.037,31	0,00	0,00	0,00
Zasiłki okresowe	1.879.980,39	2.941,81	1.877.038,58	0,00	0,00
Zasiłki stałe	2.220.757,32	0,00	2.220.757,32	0,00	0,00
Pogrzeby	13.351,41	13.351,41	0,00	0,00	0,00
Program osłonowy przeciwko wybranym typom chorób	2.227,00	2.227,00	0,00	0,00	0,00
program rządowy "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	1.442.927,04	599.525,04	843.402,00	0,00	0,00
Składki zdrowotne	221.162,32	0,00	221.162,32	0,00	0,00
Domy pomocy społecznej	1.845.041,03	1.845.041,03	0,00	0,00	0,00
Usługi opiekuńcze	1.229.771,66	1.229.771,66	0,00	0,00	0,00
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	75.641,00	0,00	0,00	75.641,00	0,00
Dodatki mieszkaniowe	4.298.200,53	4.272.126,38	0,00	26.074,15	0,00
świadczenia rodzinne	13.992.292,86		0,00	13.992.292,86	0,00
świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne	12.716.281,44	0,00	0,00	12.716.281,44	0,00
składki emerytalno rentowe	746.733,14	0,00	0,00	746.733,14	0,00
składki zdrowotne	96.278,28	0,00	0,00	96.278,28	0,00
rządowy program wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne	433.000,00	0,00	0,00	433.000,00	0,00
Fundusz alimentacyjny	3.635.660,98	0,00	0,00	3.635.660,98	0,00
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	477.453,55	477.453,55	0,00	0,00	0,00
Pozostałe zadania	2.274.975,85	1.042.005,84	890.219,30	22.017,80	320.732,91
Stypendia	1.020.993,14	204.198,63	816.794,51	0,00	0,00
Prace społecznie użyteczne	372.533,65	372.533,65	0,00	0,00	0,00
Pieczna zastępcza	487.618,81	414.194,02	73.424,79	0,00	0,00
Zespół interdyscyplinarny	2.580,41	2.580,41	0,00	0,00	0,00
Decyzje o potwierdzeniu prawa do świadczeń zdrowotnych	20.800,00	0,00	0,00	20.800,00	0,00
Sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi	1.217,80	0,00	0,00	1.217,80	0,00
Projekty integracyjne -efs	369.132,91	48.400,00	0,00	0,00	320.732,91
Projekty integracyjne pozostałe	99,13	99,13	0,00	0,00	0,00
Obsługa administracyjna	6.125.580,64	4.457.975,16	1.135.219,00	532.386,48	0,00
Ogółem	40.358.060,89	14.565.456,19	7.187.798,52	18.284.073,27	320.732,91

Tabela nr 2. Analiza porównawcza wydatków 2014 / 2013

Wydatki	Ogółem 2014	Ogółem 2013	Różnica
Pomoc społeczna	9.553.896,48	9.519.448,86	34.447,62
Zasiłki celowe i specjalne celowe	623.037,31	581.871,64	41.165,67
Zasiłki okresowe	1.879.980,39	2.156.071,41	-276.091,02
Zasiłki stałe	2.220.757,32	2.294.583,48	-73.826,16
Pogrzeby	13.351,41	11.665,52	1.685,89
Program osłonowy przeciwko wybranym typom chorób	2.227,00	1.206,5	1.020,50
Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	1.442.927,04	1.485.055,00	-42.127,96
Składki zdrowotne	221.162,32	232.722,74	-11.560,42
Domy pomocy społecznej	1.845.041,03	1.512.985,46	332.055,57
Usługi opiekuńcze	1.229.771,66	1.177.887,11	51.884,55
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	75.641,00	65.400,00	10.241,00
Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne	4.298.200,53	4.726.956,05	-428.755,52
Świadczenia rodzinne	13.992.292,86	13.278.503,69	713.789,17
Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne oraz zasiłki dla opiekuna	12.716.281,44	12.357.972,13	358.309,3
Składki emerytalno-rentowe	746.733,14	519.366,16	227.366,98
Składki zdrowotne	96.278,28	93.965,40	2.312,88
Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne	433.000,00	307.200,00	125.800,00
Fundusz alimentacyjny	3.635.660,98	3.767.125,83	-131.464,85
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	477.453,55	446.456,83	30.996,72
Pozostałe zadania	2.274.975,85	1.265.270,66	1.009.705,19
Stypendia	1.020.993,14	338.139,70	682.853,44
Prace społecznie użyteczne	372.533,65	320.309,80	52.223,85
Pieczna zastępcza	487.618,81	125.256,28	362.362,53
Zespół interdyscyplinarny	2.580,41	900,00	1.680,41
Decyzje o potwierdzeniu prawa do świadczeń zdrowotnych	20.800,00	21.450,00	-650,00
Sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi	1.217,80	0	1.217,80
Projekty integracyjne – efs	369.132,91	458.266,34	-89.133,43
Projekty integracyjne pozostałe	99,13	948,54	-849,41
Obsługa administracyjna	6.125.580,64	5.867.727,73	257.852,91
Ogółem	40.358.060,89	38.871.489,65	1.486.571,24

III. Pomoc społeczna.

1. Informacje ogólne.

Organizację, zadania, rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, a osoby i rodziny korzystające z pomocy są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Trudna sytuacja życiowa (m. in. bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność, uzależnienia, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, itp.) oraz posiadane dochody nie przekraczające kryteriów dochodowych określonych w oparciu o próg interwencji socjalnej warunkują prawo do bezzwrotnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Kryterium dochodowym dla **osoby samotnie gospodarującej** był dochód netto nie przekraczający kwoty **542 zł**, natomiast dla **osoby w rodzinie** – kwoty **456 zł**.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej, natomiast tymczasowo aresztowanej zawiesza się prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Za okres tymczasowego aresztowania nie udziela się świadczeń.

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w MOPS zatrudniona była w 2015 r. wykwalifikowana kadra, w szczególności 40 pracowników socjalnych.

Pracownicy MOPS realizując zadania z zakresu pomocy społecznej w celu udzielenia efektywnego wsparcia ściśle współpracowali z wieloma instytucjami, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, w szczególności z:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
- Centrum Socjalnym „Caritas”,
- Stowarzyszeniem Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi,
- Polskim Komitetem Pomocy Społecznej,
- Polskim Czerwonym Krzyżem,
- Domami Pomocy Społecznej,
- Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- Placówkami Opiekuńczo-Wychowawczymi,
- Szkołami,
- Komendą Powiatową Policji,
- Strażą Miejską,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Klubem Abstynenta,
- Publicznymi i Niepublicznymi Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- Chrześcijańską Służbą Charytatywną,
- Poradniami Zdrowia Psychicznego,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- Powiatowym Urzędem Pracy,
- Służbą zdrowia.

2. Rodziny objęte pomocą społeczną.

2.1. Powody przyznania pomocy.

Tabela nr 3. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2014 r.		2013 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	1552	2839	1689	3232
Sieroctwo	6	17	6	22
Bezdomność	195	243	182	222
Potrzeba ochrony macierzyństwa	110	445	88	387
Bezrobocie	1008	2250	1153	2656
Niepełnosprawność	905	1431	972	1604
Długotrwała lub ciężka choroba	1026	1567	1099	1770
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	452	1469	530	1770
▪ rodziny niepełne	376	1072	444	1300
▪ rodziny wielodzietne	95	519	114	622
Przemoc w rodzinie	21	57	35	99
Alkoholizm	115	147	101	134
Narkomania	11	16	9	9
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	38	46	48	67
Zdarzenia losowe	3	5	5	8
Sytuacje kryzysowe	2	3	1	6

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie Szczecińskim na dzień 31 grudnia 2014 r. zarejestrowanych było 3.111 osób (3.620 osób w 2013 r.).

Wskaźnik bezrobocia wynosił 7,0 %.

W stosunku do 2013 r. stwierdza się wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, w szczególności z powodu alkoholizmu i bezdomności przy wyraźnym spadku liczby osób korzystających z pomocy z powodu ubóstwa i bezrobocia.

Tabela nr 4. *Typy rodzin objętych pomocą społeczną.*

Wyszczególnienie	2014 r.		2013 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem, w tym:	2345	4377	2336	4571
- o liczbie osób 1	1424	1424	1384	1384
2	348	696	282	564
3	260	780	315	945
4	174	696	202	808
5	81	405	84	420
6 i więcej	58	376	69	450

Z zestawienia wynika, że w stosunku do 2013 r. zwiększyła się o 9 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej natomiast liczba osób w tych rodzinach zmniejszyła się o 194 osoby.

W ogólnej liczbie rodzin, tj. 2345, rodziny z dziećmi stanowiły 808 rodzin (w 2013 r. – 906 rodzin) o łącznej liczbie osób 2670 (w 2013 – 3036 osób), rodziny niepełne – 465 (w 2013 - 505 rodzin) i rodziny emerytów i rencistów – 315 (w 2013 r. – 339 rodzin).

Przeciętna liczba osób w rodzinie – 1,87.

2.2. Wydatki na pomoc społeczną.

W 2014 r. w stosunku do 2013 r. nastąpił wzrost wydatków ogółem na realizację zadań wyszczególnionych w tabeli nr 5. Najwyższy wzrost wydatków wystąpił w pozycjach:

- opłaty na domy pomocy społecznej o 332.055,57 zł,
- usługi opiekuńcze o 51.884,55 zł,
- zasiłki celowe o 41.165,67 zł.

Znaczny spadek wydatków nastąpił w pozycjach dotyczących:

- zasiłków okresowych o 276.091,02 zł,
- zasiłków stałych o 73.826,16 zł,
- pomocy państwa w zakresie dożywiania o 42.127,96 zł.

Tabela nr 5. Struktura wydatków – zadania własne i zlecone.

Formy pomocy	2014 r.		2013 r.	
	Liczba rodzin	Kwota w zł	Liczba rodzin	Kwota w zł
Usługi opiekuńcze	186	1.229.771,66	133	1.177.887,11
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	6	75.641	7	65.400,00
Opłaty za domy pomocy społecznej	97	1.845.041,03	78	1.512.985,46
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	606	221.162,32	673	232.722,74
Sprawienie pogrzebu	7	13.351,41	6	11.665,52
Pomoc państwa w zakresie dożywiania, w tym:	1.963	1.442.927,04	1836	1.485.055,00
posiłek dla dzieci i młodzieży/l.os.	552	317.732,50	654	381.580,00
Zasiłki stałe	535	2.220.757,32	580	2.294.583,48
Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	1.212	1.879.980,39	1391	2.156.071,41
• Bezrobocia	908	1.410.024	937	1.366.845,00
• długotrwałej choroby	272	207.640	511	538.796,00
• niepełnosprawności	139	128.080	179	129.838,00
Zasiłki celowe w tym:	1.464	623.037,31	1941	581.871,64
• ubranie	465	32.460	496	31.336,00
• leki i leczenie	350	82.269,14	358	83.677,12
• drobne remonty	19	1.430,00	4	320,00
• opał	704	271.250,00	825	287.050,00
• gaz	87	8.251,71	109	10.859,34
• energia elektryczna	105	10.591,29	139	18.004,64
• sprzęt domowy	21	4.568,00	27	8.466,00
• zasiłki specjalne celowe	191	79.157,00	228	73.027,00
• zdarzenia losowe	5	3.100	3	1.630,00
• zasiłki na inne cele	131	12.058,12	686	67.501,54
• żywność	125	67.755,70	-	-
• dofinansowanie do schronienia	82	60.738,46	-	-
Program osłonowy	8	2.227	7	1.206,50
Razem:	2.125	9.553.896,48	2336	9.519.448,86

3. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej.

3.1. Zasiłki stałe.

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 542,00 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie były niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 456,00 zł,
- kwota zasiłku nie może być wyższa niż 529,00 zł miesięcznie i niższa niż 30 zł miesięcznie.

W 2014 r. z zasiłków stałych korzystało ogółem 540 osób w 535 rodzinach na łączną kwotę 2.220.757 zł, w tym 439 osób samotnych otrzymało zasiłki stałe na łączną kwotę 1.971.237 zł. Średnia kwota zasiłku wyniosła 422,04 zł miesięcznie. Natomiast 102 osoby pozostające w rodzinie otrzymały 249.520 zł. Średnia kwota zasiłku wyniosła 203,85 zł miesięcznie.

Zasiłki stałe stanowią największą pozycję w wydatkach na zasiłki z pomocy społecznej. Na zasiłki stałe MOPS otrzymał 100 % dotacji z budżetu państwa.

3.2. Zasiłki okresowe.

Zasiłek okresowy przysługuje, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej - 542 zł,
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny 456 zł x liczba członków rodziny.

Wysokość zasiłku okresowego ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 456 zł,
- w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ww. kryteriami nie może być niższa (kwota gwarantowana, wypłacana z budżetu państwa) niż 50 % różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. Dotyczy to sytuacji, gdy różnica wynosi mniej niż 20 zł.

Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

W 2014 r. w stosunku do 2013 r. nastąpił spadek ogólnej liczby rodzin korzystających z tej formy pomocy o 179 rodzin, w szczególności z powodu długotrwałej choroby o 239 rodzin, następnie z powodu niepełnosprawności o 40 rodzin i o 29 rodzin z powodu bezrobocia.

Na wypłatę zasiłków okresowych przeznaczono 1.879.980,39 zł, tj. mniej o 276.09,021 zł w stosunku do 2013 r. Kwota 1.877.038,58 zł pochodziła z dotacji z budżetu państwa a 2.941,81 zł ze środków własnych gminy. Zasiłki okresowe stanowią drugą pod względem wielkości wydatków pozycję w wydatkach na pomoc społeczną.

3.3. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być również przyznany osobie / rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie / rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

Wydatki na wypłatę zasiłków celowych były wyższe w stosunku do 2013 r. o kwotę 41.165,67 zł.

Ogółem na wypłatę zasiłków celowych, w tym specjalnych celowych przeznaczono w ramach środków własnych gminy 623.037,31 zł wypłacając 5.581 świadczeń z przeznaczeniem na realizację różnorodnych potrzeb (rodzaje świadczeń określone zostały w tabeli nr 5). Średnia kwota zasiłku wyniosła 112 zł.

4. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej.

4.1. Posiłek.

Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić (art. 48 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej).

Posiłki przyznane dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole mogą być realizowane w formie ich zakupu.

Dożywianie w szkołach i wypłata zasiłków na zakup posiłku lub żywności w celu przygotowania posiłku realizowane były w 2014 r. w oparciu o Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, o którym mowa w pkt. 5.1 niniejszego sprawozdania.

4.2. Ubranie.

Przyznanie niezbędnego ubrania następuje poprzez dostarczanie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku.

MOPS nie dysponuje magazynem z odzieżą używaną. W Ośrodku znajdują się pojemniki, do których można przekazywać ubrania a osoby potrzebujące wybierają asortyment im przydatny. W tym zakresie nie jest prowadzona ewidencja.

W przypadku, gdy występuje brak odpowiedniego ubrania, osoby są kierowane do organizacji pozarządowych, w szczególności PKPS lub otrzymują pomoc finansową na zakup ubrania.

W 2014 r. 465 rodzin otrzymało pomoc finansową na zakup ubrania w łącznej kwocie 32.460,00 zł (średnia kwota zasiłku - 53 zł).

4.3. Schronienie.

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Na terenie miasta Stargard Szczeciński pomoc osobom bezdomnym świadczona była przez:

- 1) Centrum Socjalne „Caritas” w Stargardzie Szczecińskim w zakresie:
 - a) wydawania posiłków,
 - b) udzielania schronienia w:
 - Schronisku dla bezdomnych mężczyzn przy ul. Krasińskiego 10 – 44 miejsca +10 miejsc interwencyjnych w okresie zimowym,
 - Gminnym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Krasińskiego 19 – 45 miejsc (w tym 40 dla mieszkańców Stargardu Szczecińskiego i 5 dla mieszkańców powiatu),
 - ogrzewalni dla osób bezdomnych (także osób będących pod wpływem alkoholu nie wymagających leczenia szpitalnego i nie agresywnych) przy ul. Krasińskiego 10 – maksymalnie do 20 miejsc.
- 2) Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych i Samotnych Matek z Dziećmi przy ul. Okulickiego 3 w zakresie:
 - a) udzielania posiłków,
 - b) wydawania suchego prowiantu,
 - c) udzielania schronienia dla mężczyzn, kobiet i dzieci – 56 miejsc.
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie:
 - a) działalności informacyjnej dotyczącej możliwości uzyskania różnorodnych form pomocy społecznej, w tym schronienia na terenie miasta, województwa oraz poza jego terenem,
 - b) poradnictwa w sprawach, m. in. mieszkaniowych, leczenia, w tym odwykowego, załatwiania spraw urzędowych, uzyskania stopnia niepełnosprawności,
 - c) pracy socjalnej skierowanej do osób przebywających w schroniskach, altanach ogrodowych i innych miejscach pobytu polegającej, m. in. na:
 - pomocy w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności,
 - pomocy w uzyskaniu świadczeń emerytalnych lub rentowych,
 - reprezentowaniu i pośredniczeniu w załatwianiu spraw urzędowych,
 - aktywizowaniu i wspieraniu w utrzymaniu higieny osobistej, trzeźwości, ubioru odpowiedniego do pory roku, poszukiwaniu lub utrzymaniu pracy,
 - kontaktowaniu ze specjalistami (prawnik, terapeuta, doradca zawodowy, pracownik d.s. kadr, przedstawiciel TBS) w celu zdobycia ogólnej wiedzy z zakresu możliwości poprawy sytuacji osób bezdomnych,
 - d) udzielania pomocy: pieniężnej - zasiłki stałe, okresowe, celowe i niepieniężnej – składki zdrowotne lub objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, skierowanie do schronisk, pomoc w postaci ciepłych posiłków, udzielenie pomocy w formie ubrania.

W kręgu zainteresowania pracowników socjalnych w 2014 r. było 316 osób bezdomnych (274 osoby dorosłe + 42 dzieci), w tym:

- 201 bezdomnych stargardzian przebywających na terenie miasta (167 osób dorosłych plus 34 dzieci),
- 27 stargardzian przebywających poza Stargardem Szczecińskim (26 osób dorosłych plus 1 dziecko),
- 88 osób bezdomnych spoza Stargardu Szczecińskiego przebywających na terenie miasta (81 osób dorosłych plus 7 dzieci).

Z liczby 201 bezdomnych stargardzian przebywających na terenie miasta:

- w CS „Caritas” schronisku dla bezdomnych mężczyzn przebywało 66 mężczyzn,
- w GOW przebywały 73 osoby, w tym 33 dzieci,
- w schronisku SLB przebywało 17 mężczyzn, 2 kobiety i 1 dziecko,
- 33 osoby przebywały w altanach ogrodowych, z czego 21 osób korzystało z pomocy społecznej, a 12 osób objętych było jedynie monitoringiem i ewentualnie poradnictwem,
- 9 stargardzian przebywało w ogrzewalni i pomieszczeniach niemieszkalnych.

Pomoc finansową i w naturze w ramach pomocy społecznej otrzymały 243 osoby bezdomne, w tym 18 osób spoza Stargardu Szczecińskiego.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej współpracę z osobami bezdomnymi prowadziło dwóch pracowników socjalnych.

W 2014 r. pracownicy socjalni przeprowadzili z osobami bezdomnymi ogółem 783 wywiady środowiskowe, w tym:

- w sprawie udzielenia pomocy – 662,
- na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej – 101,
- inne wywiady – 20.

Z 88 osób bezdomnych przybyłych do Stargardu Szczecińskiego z terenu innych gmin:

- w schronisku SLB przebywało 58 osób, (w tym 4 kobiety i 2 dzieci),
- w GOW – 9 osób, (4 kobiety i 5 dzieci),
- w altanach ogrodowych, pomieszczeniach niemieszkalnych i ogrzewalni – 12 osób,
- w CS „Caritas” – 9 osób (mężczyźni).

Wśród ogółu osób bezdomnych, osoby bezdomne z terenu innych gmin stanowią 27,85 %.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni zawarli 70 kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi, w wyniku których:

- 20 osób uczestniczyło w różnych formach aktywizacji zawodowej, tj. CIS, prace społecznie użyteczne,
- 18 osób podjęło terapię odwykową (z różnym skutkiem),
- 4 rodziny usamodzielnily się uzyskując mieszkanie,
- 9 osób podjęło zatrudnienie,
- 18 osób zerwało kontrakt socjalny,
- 17 osób przystąpiło do programu oddłużeniowego.

W 2014 roku 49 osób to środowiska nowe, dotychczas nie notowane w Ośrodku jako osoby bezdomne, w tym 4 osoby z eksmisji mieszkaniowych.

Pracownicy socjalni przy wykonywaniu swoich zadań na rzecz bezdomnych, na co dzień współpracują z policją, strażą miejską i streetworkerami.

Na opłatę schronienia wydatkowano kwotę 60.738,46 w formie zasiłku celowego za 82 osoby. Większość osób pokrywało wydatki w ramach posiadanych zasobów, tj. z emerytur, rent, zasiłków stałych i okresowych.

4.4. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Opłacanie składek zdrowotnych za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2008 Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.).

W 2014 r. MOPS opłacił składkę zdrowotną za 606 świadczeniobiorców niepodlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, w tym za:

- 9 dzieci do czasu rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego – 3.604 zł,
- 74 osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w CIS – 20.044 zł,
- 521 osób pobierających zasiłek stały – 196.943,32 zł,
- 2 osoby bezdomne realizujące program wychodzenia z bezdomności – 571 zł.

MOPS przekazuje Narodowemu Funduszowi Zdrowia informacje dotyczące zgłoszenia dzieci do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacania składki, w pozostałych przypadkach wydawane są decyzje administracyjne, które są również przesyłane do NFZ.

Wartość wydatków na ten cel w 2014 r. to kwota 221.162,32 zł. Średnia wysokość 1 świadczenia – 38 zł.

4.5. Pomoc rzeczowa.

Pracownicy socjalni w ramach współpracy z instytucjami, organizacjami społecznymi i osobami fizycznymi pozyskali, zorganizowali lub wytypowali rodziny korzystające z pomocy społecznej do uzyskania wsparcia niepieniężnego, m.in.:

- pozyskali od osób prywatnych sprzęt domowy, który został przekazany 16 rodzinom,
- wytypowali 50 rodzin do uczestnictwa w obozie terapeutycznym dla matek z dziećmi i kolonii letniej w Karpaczu, zorganizowanym przez Centrum Socjalne „Caritas”,
- wytypowali dzieci z 26 rodzin do wypoczynku w okresie wakacji w Moryniu i Jarosławcu - wyjazd został zorganizowany przez Towarzystwo „Nasze Szwederowo”,
- wytypowali 40 rodzin wielodzietnych do odbioru paczek żywnościowych z okazji Świąt Bożego Narodzenia przekazanych przez Prezydenta Miasta Stargard Szczeciński,
- wytypowali 2 rodziny do odbioru paczek w ramach projektu „Szlachetna paczka”,
- wytypowali 241 rodzin do pomocy w formie żywności + 5 rodzin w formie paczek świątecznych z Chrześcijańskiej Służby Charytatywnej w Stargardzie Szczecińskim,
- wytypowali 20 rodzin do odbioru paczek z Polskiego Czerwonego Krzyża,
- przekazali 22 rodzinom produkty zebrane podczas plenerowego koncertu charytatywnego „Podziel się wigilią”,
- wytypowali 700 osób do odbioru pomocy rzeczowej (odzież, żywność) z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej,
- wytypowali 1 rodzinę, która otrzymała paczkę z żywnością i z artykułami przemysłowymi od indywidualnego sponsora.

4.6. Sprawienie pogrzebu.

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego.

W 2014 r. zlecono sprawienie 7 pogrzebów MPGK w Stargardzie Szczecińskim w oparciu o podpisaną umowę. Osoby zmarłe nie były ubezpieczone i nie pozostawiły masy spadkowej, nie miały rodziny lub rodzina nie była w stanie sprawić pochówku z uwagi na trudną sytuację finansową. Średni koszt pogrzebu wyniósł 1.907,30 zł.

Ogółem na sprawienie pogrzebów wydano 13.351,41 zł.

4.7. Poradnictwo specjalistyczne.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii.

Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

W 2014 r. w MOPS zatrudnionych było 4 terapeutów na cały etat i 2 terapeutów na ¼ etatu, oraz 1 terapeuta na 1/2 etatu.

Terapia realizowana była przez zatrudnionych terapeutów w 177 rodzinach, w tym w 110 zgłoszonych w 2014 r. poprzez:

- prowadzenie terapii dzieci i młodzieży – 125,
- prowadzenie terapii dorosłych – 52.

Specjaliści zatrudnieni w zespole Psychologiczno-Terapeutycznym udzielili na terenie szkół podstawowych i gimnazjum 1.397 porad.

Terapeuci prowadzili także w Szkole dla Rodziców. W 20 spotkaniach uczestniczyło 13 rodziców.

Główne powody zgłoszenia do Zespołu Terapeutów:

- nieprawidłowe funkcjonowanie rodzin, bądź członków rodzin spowodowane nadużywaniem alkoholu,
- zachowania agresywne i buntownicze, zwłaszcza dzieci i młodzieży,
- zaburzone relacje w rodzinach,
- zaburzenia emocjonalne,
- stany lękowe,
- sytuacja kryzysowa po stracie bliskiej osoby,
- samookaleczenia,
- nadużywanie alkoholu i środków odurzających,
- zaburzenia procesu adaptacyjnego,
- konflikty wewnątrzrodzinne,
- kryzys tożsamości,
- zaburzenia odżywiania,
- nie realizowanie obowiązku szkolnego.

Efekty pracy terapeutycznej:

• poprawa relacji z rodziną	-	48 osób,
• nabycie umiejętności pełnienia ról	-	15 osób,
• zwiększenie samoświadomości	-	23 osoby,
• zmniejszenie zachowań agresywnych	-	13 osób,
• nabycie umiejętności radzenia sobie ze złością	-	24 osób,
• podjęcie terapii odwykowej	-	13 osób,
• zaangażowanie rodziców w życie dziecka	-	17 osób,
• poprawa wyników w nauce	-	13 osób,
• wzrost umiejętności interpersonalnych	-	27 osób,
• zniwelowanie zachowań destrukcyjnych (nieokaleczanie się)	-	9 osób,
• poprawa funkcjonowania emocjonalnego	-	31 osób,
• odkrycie własnych zasobów	-	30 osób,
• wzmocnienie umiejętności interpersonalnych w relacji z dziećmi	-	15 osób,
• wzrost poziomu wglądu opiekunów dziecka w relacje rodzinne	-	16 osób,

- ustalenie zasad, praw i obowiązków rodziny - 22 osoby,
- nabycie umiejętności wyznaczania granic, wyrażania uczuć, określenia potrzeb - 27 osób,
- poprawa zachowania w szkole - 1 osoba,
- zniwelowanie zachowań opozycyjno-buntowniczych - 10 osób,
- zmotywowanie do utrzymania abstynencji - 5 osób.

Poradnictwo prawne realizowane było poprzez:

- udzielanie konsultacji i porad – 1.321, w tym dla klientów MOPS - 876 i pracowników Ośrodka – 445,
- pomoc w sporządzaniu wniosków i pism procesowych - 823,
- reprezentowanie w sądzie - 46 spraw.

Ponadto terapeuci i konsultant-prawnik brali udział w spotkaniach organizowanych w ramach realizowanych programów dotyczących reintegracji społeczno-zawodowej oraz na bieżąco współpracowali w ramach konsultacji z pracownikami socjalnymi.

4.8. Interwencja kryzysowa.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy.

Matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi.

Pracownicy MOPS podejmowali działania w ramach interwencji kryzysowej w 16 przypadkach. Podejmowane interwencje dotyczyły:

- udzielania wsparcia psychicznego, socjalnego lub prawnego w rodzinach dotkniętych pożarem, wybuchem gazu lub nagłą, tragiczną śmiercią członka rodziny,
- odebraniem dzieci z rodzin, w których pobyt stanowił zagrożenie zdrowia lub życia dla małoletnich,
- umieszczenia w GOW osób dotkniętych przemocą (osoby dorosłe lub matki z dziećmi).

4.9. Praca socjalna.

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują diagnozy sytuacji osób/rodzin planując pomoc finansową, rzeczową i pracę socjalną.

W 2014 r. pracownicy socjalni przeprowadzili ogółem 8.262 wywiady (w 2013 – 8.703 wywiady), w tym, m. in:

1) w sprawie pomocy społecznej	-	6270
2) w sprawie dodatków mieszkaniowych	-	222
3) w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej	-	31
4) w sprawie świadczeń rodzinnych	-	357
5) w sprawie oddłużenia czynszowego	-	419
6) w sprawie potwierdzenia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego	-	124
7) w sprawie przemocy	-	5
8) w sprawie wydania opinii o rodzinę zastępczą	-	20
9) na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej	-	174
10) na potrzeby innych instytucji	-	57
11) na potrzeby projektu EFS	-	71
12) w sprawie umorzenia świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	-	41
13) na potrzeby tut. Ośrodka wywiady alimentacyjne	-	338
14) dotyczące DPS	-	133

oraz sporządzili 5.204 pisma (w 2013 r. – 5.611) do różnych instytucji dotyczących sytuacji świadczeniobiorców, jak również odpowiadali na pytania 10 klientów drogą e-mail.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zawiera kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną. Pracownicy socjalni w 2014 r. sporządzili 1422 kontrakty socjalne, w tym dotyczące w szczególności:

1) bezrobocia	-	1.098
2) bezdomności	-	25
3) uzależnienia	-	118
4) przemocy	-	4
5) oddłużenia czynszowego	-	79
6) udziału w projektach	-	61
7) innych problemów	-	37

Pracownicy socjalni w 2014 r. objęli pracą socjalną ogółem 1.748 rodzin, realizując różnego rodzaju pomoc, usługi i poradnictwo, w zależności od problemów występujących w rodzinach.

220 rodzin objętych było pracą socjalną poza kontraktem socjalnym. Praca socjalna ze społecznością lokalną była realizowana sporadycznie, przy okazji realizacji programów dotyczących integracji społecznej.

4.10. Usługi opiekuńcze.

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępn i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

Wydatki na usługi opiekuńcze obejmują koszty związane z funkcjonowaniem Działu Usług Opiekuńczych, m. in. koszty osobowe i pochodne, badania lekarskie, świadczenia pracownicze wynikające z przepisów bhp i funduszu świadczeń socjalnych, bilety komunikacji miejskiej, ekwiwalent za odzież roboczą, środki higieny, zakup materiałów biurowych.

Koszt realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w kolejnym punkcie jest zadaniem obowiązkowym gminy.

W 2014 r. wydatki związane ze świadczeniem przez opiekunki domowe MOPS usług opiekuńczych, wyniosły 1.229.771,66 zł.

Usługi opiekuńcze świadczone były przez 25 opiekunek domowych zatrudnionych na czas nieokreślony, które okresowo wspomagane były przez 10 opiekunek zatrudnionych w ramach robót publicznych i prac społecznie użytecznych (średnio 8 osób miesięcznie).

Część usług zlecał Prezydent Miasta Stargard Szczeciński do realizacji Centrum Integracji Społecznej w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Krasińskiego 19 w ramach realizowanego przez CIS programu reintegracji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych.

Z usług opiekuńczych korzystało ogółem 186 osób, na rzecz których świadczone były usługi w ilości 51.730 godzin, z tego opiekunki MOPS wypracowały 38.445 godzin u 116 osób, a opiekunki CIS – 13.285 godzin u 70 osób.

Spośród osób korzystających z usług opiekuńczych w 2014 r. zmarły 33 osoby, 12 osób zrezygnowało ze świadczenia usług, 11 osób zostało umieszczonych w domach pomocy społecznej. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W ogólnej liczbie 186 osób korzystających z usług opiekuńczych, 27 osób świadczone miało usługi nieodpłatnie z uwagi na niski dochód oraz 76 osób, które z tytułu wieku świadczone miały nieodpłatnie 1 godzinę usług.

W roku 2014 usługami opiekuńczymi objęto 51 osób, które w poprzednich latach nie korzystały z tej formy pomocy, w tym:

- 5 osób samotnych,
- 38 osób zamieszkujących samotnie ale posiadających rodziny,
- 8 osób zamieszkujących z rodziną.

Odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych ustalono na kwotę 22,90 zł. Dochód z tytułu odpłatności uzyskano w kwocie 102.575,75 zł.

4.11. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. NR 189, poz. 1598 z późn. zm.).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w ramach zadań zleconych i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Opiekunki MOPS świadczyły usługi w ilości 3.443 godziny usług na rzecz 6 osób w ich środowisku zamieszkania. Cenę 1 godziny usług ustalono na kwotę 28,19 zł.

Koszt realizacji tego zadania to kwota 75.641 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były także przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Stargardzie Szczecińskim w ramach zlecenia zadania przez Prezydenta Miasta Stargard Szczeciński. MOPS nie wydatkował w ramach własnego budżetu kosztów na realizację tego zadania. Koszt 1 godziny usług wyniósł 7,73 zł. Usługi świadczone były dla 27 osób zamieszkujących w mieszkaniach wspomaganych. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 127.000 zł.

Z tytułu odpłatności za ww. usługi dochód gminy wyniósł 30.451,80 zł.

4.12. Pobyt i usługi w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia.

1. Domy pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody Sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2014 r. MOPS dofinansował bądź pokrył koszty pobytu w domach pomocy społecznej 97 osobom, które przebywały w:

- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Dolicach – 34 osoby, w tym 19 kobiet,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Darskowie – 3 osoby, w tym 1 kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Fabianowie – 1 – kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych w Nowogardzie – 9 osób, w tym 2 kobiety,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Pyrzycach - 8 osób, w tym 4 kobiety,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Wałczu – 1 mężczyzna,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Woli Chruścińskiej – 1 kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Włociborzu – 1 mężczyzna,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Żydowie – 3 mężczyzn,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku w Krzecku – 5 osób - mężczyźni,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Moryniu – 1 kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych w Szczecinie – 1 kobieta,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Piotrowicach – 9 osób, w tym 4 kobiety,
- Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Myśliborzu – 1 kobieta,
- Domu Pomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i chorych psychicznie w Resku - 2 mężczyzn,
- Domu Pomocy dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych w Żabowie - 16 osób, w tym 9 kobiet,
- Domu Pomocy dla osób przewlekle somatycznie chorych w Białogardzie – 1 mężczyzna.

W 2014 r. w domach pomocy społecznej umieszczono 31 osób. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. na umieszczenie oczekiwało 12 kolejnych osób.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, wójt / burmistrz / prezydent, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

W 2014 r. koszt utrzymania mieszkańca był najniższy w Domu Pomocy Społecznej w Woli Chruścińskiej – 2.609,00 zł a najwyższy w Domu Pomocy Społecznej we Włociborzu – 3.330,00 zł. We wszystkich domach pomocy społecznej nastąpił wzrost kosztów utrzymania, średnio około 120 zł w stosunku do 2013 roku.

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniowiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniowiec domu ponosi pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniowiec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu.

Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępni).

W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 % kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina.

Opłata za pobyt 97 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wnoszona była przez:

- mieszkańcy domu i rodzinę w 13 przypadkach,
- mieszkańcy domu i MOPS w 84 przypadkach.

Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 1.931.062,44 zł. Odpłatność rodzin w 2014 r. wyniosła 86.021,41 zł. MOPS dopłacał do pobytu mieszkańcy średnio 1.658,99 zł miesięcznie.

Wartość wydatków MOPS po uwzględnieniu odpłatności rodzin wyniosła 1.845.041,03 zł.

2. Środowiskowy Dom Samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy mieści się przy ul. Brzozowej 26 w Stargardzie Szczecińskim, dysponuje 35 miejscami. Świadczy usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwiązywaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym osobom z zaburzeniami intelektualnymi.

Prowadzenie ŚDS jest zadaniem zleconym gminie. MOPS kieruje osoby do ŚDS po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, wydaje decyzje administracyjne, w których określa odpłatność za pobyt oraz przyjmuje opłaty.

W 2014 r. z usług ŚDS korzystało 37 osób. W oparciu o obowiązujące przepisy odpłatność miesięczną ustala się w wysokości 5 % kwoty dochodu osoby, jeżeli dochód przekracza 250 % odpowiedniego kryterium dochodowego.

Za usługi świadczone w ŚDS opłaty wносиło 9 osób - łączna kwota 8.903,39 zł.

3. Dzienny Dom Pobytu dla Osób Starszych.

Dzienny Dom Pobytu dla Osób Starszych mieści się w siedzibie Polskiego Czerwonego Krzyża w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Limanowskiego 24. DDP jest prowadzony w ramach zlecenia zadania przez Prezydenta Miasta Stargard Szczeciński.

MOPS wydaje skierowania do Domu na podstawie wywiadu środowiskowego w formie decyzji administracyjnej. Podstawą odpłatności jest dochód osób kierowanych.

Nie ponoszą odpłatności osoby, jeżeli dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, odpowiednio 542 zł lub 456 zł x liczba osób w rodzinie.

Z usług DDP w 2014 r. korzystały 24 osoby. Odpłatność miesięczna wynosiła 412,08 zł; 19 osób wносиło opłaty w oparciu o ustaloną tabelę odpłatności, w tym 16 osób ponosiło 100 % odpłatności a 5 osób korzystało z usług bezpłatnie. MOPS nie wydatkował kosztów w ramach własnego budżetu na realizację tego zadania. Uczestnicy z tytułu odpłatności za pobyt wnieśli opłaty w 2014 r. w łącznej kwocie 41.029,23 zł. Na dzień 31 grudnia 2014 r. z usług DDP korzystało 14 osób. DDP przeznaczony jest dla osób starszych w wieku powyżej 55 roku życia, osamotnionych lub wymagających obecności osoby drugiej ze względów zdrowotnych.

4. Gminny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia.

Gminny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia przeznaczony jest dla 40 osób. Na koniec grudnia 2014 r. w GOW przebywały 33 osoby (w tym 17 kobiet i 16 dzieci). W okresie od stycznia do grudnia 2014 r. w GOW przebywało 77 osób, w tym 73 otrzymały skierowanie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim (69 osób z powodu bezdomności i 4 osoby z powodu przemocy). Gminny ośrodek wsparcia zapewnia całodobowy pobyt i wyżywienie, ochronę przed przemocą, wsparcie terapeutyczne i doradcze w poszukiwaniu pracy, opiekę nad dziećmi w przypadku podjęcia pracy i porady w zakresie praw obywatelskich. Część osób przebywa nieodpłatnie, część dopłaca do pobytu ze swoich środków finansowych w oparciu o wydane przez MOPS decyzje. Dochód z tytułu opłat za pobyt w GOW w 2014 r. wyniósł 24.115,84 zł.

5. Realizacja programów osłonowych.

5.1. Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany był w latach 2006 – 2013 w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (tj. Dz. U. Nr 267, poz. 2259).

Od 1 stycznia 2014 r. realizowany jest „Program gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020. Program został utworzony i przyjęty przez Radę Miejską w Stargardzie Szczecińskim Uchwałą Nr XXXVI/421/2014 z dnia 28 stycznia 2014 r. w związku z ustanowieniem przez Radę Ministrów wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 (M.P. z 2013 r. poz. 1024).

Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Program jest elementem polityki społecznej gminy w zakresie:

- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

W ramach programu udzielane było wsparcie osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe do 150 %, tj. 813 zł miesięcznie w przypadku 1 osobowego gospodarstwa domowego i 684 zł miesięcznie na 1 osobę w przypadku wieloosobowego gospodarstwa domowego.

Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim Uchwałą Nr XXXVI/423/2014 z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych podwyższyła kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności do 200 %.

Pomoc przyznana osobom, których dochód przekracza 150 % kryterium lecz nie przekracza 200 % kryterium dochodowego jest finansowana wyłącznie ze środków własnych gminy. Pomoc do 150 % kryterium jest finansowana z budżetu gminy w nie mniej niż 40 % a z budżetu państwa w nie więcej niż 60 %.

W 2014 r. Program był finansowany ze środków własnych gminy w kwocie 599.525,04 zł oraz dotacji z budżetu państwa w kwocie 843.402,00 zł. Wydatki na realizację Programu obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 6. Pomoc rzeczowa i finansowa w ramach Programu.

Wyszczególnienie	Osoby ogółem	Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby
Liczba osób objętych Programem w tym:	3 314	454	706	2 209
• liczba osób korzystających z posiłku	548	60	484	12
➤ koszt posiłków	317.276,00	28.395,00	282.790,00	5.191
➤ koszt 1 posiłku	5,20	5,17	5,209	5,33
• liczba osób korzystających z zasiłku celowego	3 238	445	607	2 207

Zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności w celu przygotowania posiłku otrzymało 1.621 rodzin (3.238 osób w tych rodzinach) przeciętnie przez 7 miesięcy w roku, średnio w kwocie 101,15 zł miesięcznie.

Z gorących posiłków osoby, w tym dzieci korzystały w jadalni „Caritas”, 13 stargardzkich szkołach oraz 5 szkołach poza Stargardem, gdzie dzieci pobierają naukę oraz w schronisku SLB. Na wniosek dyrektorów szkół 4-gu dzieciom sfinansowano posiłki z pominięciem przeprowadzania wywiadu środowiskowego.

Wydatki na realizację programu stanowią piątą pod względem wielkości wydatków pozycję w wydatkach na pomoc społeczną.

5.2. Program osłonowy z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób.

Program realizowany był w oparciu o uchwałę Nr XXVIII/307/09 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie przyjęcia Programu osłonowego z zakresu pomocy osobom zagrożonym zachorowalnością na wybrane typy chorób. Na poszczególne szczepienia profilaktyczne zakwalifikowano 7 osób, w tym:

- szczepienia przeciw grypie – 1 osoba; koszt – 32,00 zł,
- szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B – 6 osób; koszt – 555,00 zł,
- szczepienia przeciw rakowi szyjki macicy – 1 osoba; koszt – 1.640,00 zł,

Łącznie za szczepienia zapłacono 2.227,00 zł.

Pomimo, że w 2014 r. MOPS przekazywał pedagogom szkolnym informacje dotyczące możliwości szczepień z prośbą o rozpropagowanie, jak również o powyższym informowała prasa, a także pracownicy socjalni podczas przeprowadzania wywiadów, zainteresowanie tą

formą pomocy było znikome. Głównym powodem podawanym przez potencjalnych świadczeniobiorców, był brak wiary w skuteczność szczepionek, pogłębiany przez informacje medialne.

5.3. Realizacja Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją.

W celu utrzymania osób i rodzin w środowisku zamieszkania oraz zapobiegania eksmisjom i bezdomności Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim przyjęła Uchwałę Nr XIX/221/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r. z późn. zm. w sprawie przyjęcia Programu i zasad udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją.

Realizatorami Programu są:

- 1) Prezydent Miasta Stargardu Szczecińskiego,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim,
- 3) Stargardzkie TBS Sp. z o.o. w zakresie określonym w umowach z Miastem o zarządzanie i na administrowanie mieszkaniowym zasobem Miasta.

W 2014 r. Program realizowało 205 rodzin, w tym 56 rodzin, które przystąpiły do Programu w 2013 r. Kontrakt socjalny zrealizowało 23 rodziny, uzyskując prawo do pomocy oddłużeniowej. Z uczestnictwa w Programie zostały wykluczone 74 rodziny, m. in., z uwagi na nierealizowanie kontraktu socjalnego (w tym 4 zgony).

Sześć rodzin nie zakwalifikowano do uczestnictwa w Programie ze względu na niewyrażenie zgody na popisanie kontraktu socjalnego.

Uczestnictwo w Programie na dzień 31.12.2014 r. kontynuuje 108 rodzin, które zobowiązane są do realizacji kontraktów socjalnych w 2015 r.

Wśród osób zakwalifikowanych do Programu 103 rodziny korzystały z różnych form wsparcia w ramach pomocy społecznej, a 147 rodzin z dodatków mieszkaniowych.

IV. Realizacja programów z zakresu integracji społecznej i społeczno – zawodowej.

1. Projekt systemowy „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim”.

W oparciu o pełnomocnictwo udzielone przez Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego z dnia 28 lutego 2008 r., a następnie z dnia 5 stycznia 2009 r. w zakresie realizacji Partnerskiego Projektu systemowego w ramach Priorytetu VII Programu operacyjnego Kapitał Ludzki, MOPS rozpoczął w 2008 r. realizację partnerskiego Projektu „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim”.

W roku 2014 celem projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W projekcie udział wzięły 62 osoby bezrobotne (9 mężczyzn i 53 kobiety), z czego:

- 55 osób ukończyło planowo realizację projektu, w tym 45 kobiet (3 osoby podjęły pracę),
- 6 osób zrezygnowało z różnych względów: osobistych, stanu zdrowia, braku chęci, problemów alkoholowych, braku zainteresowania udziałem w projekcie.

Projekt był realizowany w okresie od 17.02.2014 r. do 30.06.2014 r. – I grupa i II grupa od 21.07. do 30.11.2014 r. Na potrzeby uczestników projektu przeprowadzono treningi psychologiczne, doradztwo zawodowe i prawne oraz trening gospodarowania środkami finansowymi.

Udział w projekcie umożliwił uczestnikom zdobycie nowej wiedzy i umiejętności praktycznych poprzez kurs na prawo jazdy kat. B oraz szkolenie zawodowe w zakresie: kierowca wózka jezdniowego z obsługą kas fiskalnych, nowoczesny sprzedawca

z obsługą kas fiskalnych, kucharz małej gastronomii, wizaż i stylizacja, spawacz, ABC przedsiębiorczości, bukieciarz z elementami florystyki, stylizacja paznokci i dłoni.

Zajęcia grupowe z psychologiem, doradcą zawodowym i prawnikiem oraz trening gospodarowania środkami finansowymi ukończyło 56 osób (25 godzin) oraz po 3 godz. na osobę indywidualnych konsultacji z psychologiem i doradcą zawodowym.

Szkolenie o kierunku:

- Język niemiecki – rozpoczęły 24 osoby, ukończyły 24 osoby.
- Język angielski – rozpoczęły 32 osoby, ukończyło 31 osób (1 osoba przerwała – opuszczała zajęcia),
- Szkolenie komputerowe – rozpoczęły 54 osoby, ukończyły 53 osoby (1 osoba przerwała – opuszczała zajęcia),
- Kierowca wózka jezdniowego – rozpoczęło 12 osób, ukończyło 12 osób,
- Nowoczesny sprzedawca z obsługą kas fiskalnych – rozpoczęło 10 osób, ukończyło 10 osób,
- Kucharz małej gastronomii – rozpoczęło 18 osób, ukończyło 16 osób (1 osoba podjęła pracę, 1 osoba zrezygnowała ze względów zdrowotnych),
- Kurs spawacza – rozpoczęły 3 osoby, ukończyły 3 osoby,
- ABC Przedsiębiorczości – rozpoczęło 10 osób, ukończyło 10 osób,
- Prawo jazdy Kategorii B – rozpoczęły 33 osoby, ukończyły 33 osoby,
- Wizaż i stylizacja – rozpoczęły 53 osoby, ukończyły 53 osoby,
- Bukieciarz z elementami florystyki – rozpoczęło 12 osób, ukończyło 12 osób,
- Stylizacja paznokci i dłoni – rozpoczęły 2 osoby, ukończyły 2 osoby.

Na realizację projektu w 2014 r. wydatkowano: 369.132,91 zł, z tego:

- na zasiłki celowe dla uczestników - 48.400 zł,
- wynagrodzenia dla personelu zaangażowanego w realizację projektu – 103.045,95 zł,
- szkolenia zawodowe i społeczne - 171.108,63 zł,
- prawo jazdy kat. B + badania lekarskie - 44.931 zł,
- promocja projektu - 1.011,52 zł,
- inne wydatki (karty telefoniczne, poczęstunek) - 635,81 zł.

Środki na realizację projektu pochodziły z:

- Funduszu Unii Europejskiej - 302.704,72 zł,
- wkładu Państwa - 18.028,19 zł,
- środków własnych gminy - 48.400 zł.

Realizowany w latach 2008 – 2014 Projekt „Integracja społeczna w powiecie stargardzkim” ukończyło 280 stargardzian, z czego 103 osoby (49 %) nie korzystały z pomocy społecznej po jego zakończeniu, a pracę podjęło 95 osób, w tym 43 osoby na umowę o pracę na czas nieokreślony lub zlecenia, 81 osób podjęło prace społecznie użyteczne.

2. Program „Aktywizacja i Integracja”.

W oparciu o zawarte Porozumienie w dniu 18 września 2014 r. pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w sprawie realizacji Programu Aktywizacja i Integracja w okresie od 1 października 2014 r. do 30 listopada 2014 r. realizowane były we współpracy działania skierowane do osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP z ustalonym III profilem pomocy, będących jednocześnie osobami korzystającymi z pomocy społecznej.

Program zakładał realizację przez MOPS porad specjalistycznych i grup wsparcia w wymiarze 40 godzin miesięcznie oraz skierowanie przez PUP uczestników do prac społecznie użytecznych w wymiarze do 10 godzin tygodniowo i do 40 godzin miesięcznie.

Do Programu wytypowano 20 osób, z czego 1 osoba nie przystąpiła do uczestnictwa a 1 osoba zrezygnowała z uczestnictwa z powodu podjęcia zatrudnienia na umowę o pracę.

Działania podjęte w ramach Programu prowadzone były dla 2 grup uczestników (grupa liczyła ok. 10 osób) i obejmowały:

- poradnictwo specjalistyczne, w tym:
 - prawne - 5 godzin,
 - psychologiczne - 24 godziny,
 - socjalne - 26 godzin (sprawy z zakresu: pomocy społecznej, działalności organizacji pozarządowych, higieny zdrowia, orzecznictwa, dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych oraz przemocy domowej),
- poradnictwo zawodowe, w tym:
 - doradztwo zawodowe - 10 godzin,
 - podstawy obsługi komputera - 10 godzin,
- grupy wsparcia – 5 godzin z zakresu problematyki alkoholowej.

Zajęcia prowadzili pracownicy MOPS i PUP w ramach swej pracy zawodowej oraz zaproszeni specjaliści z innych dziedzin – bezpłatnie.

Uczestnicy projektu skierowani byli jednocześnie do prac społecznie użytecznych w 13 zakładach pracy na terenie miasta, w których przepracowali łącznie 1.303,5 godziny. Wydatki na ten cel wyniosły łącznie 10.558,35 zł, z czego 6.335,01 zł sfinansowane zostało z budżetu PUP. Uczestnicy pozytywnie ocenili udział w Projekcie.

Zgodnie z podpisanym Porozumieniem 2 osoby po zakończeniu Programu zostały zatrudnione w MOPS w ramach robót publicznych.

3. „Komputer dla dojrzałego”

Program przeznaczony był dla osób 55+ korzystających z pomocy społecznej. Trwał od kwietnia 2014 r do czerwca 2014 r. Zajęcia odbywały się jeden raz w tygodniu, łącznie 20 godzin lekcyjnych. Do udziału w projekcie wytypowano 8 osób, natomiast ukończyło go 6 osób. Projekt był realizowany przez koordynatorów Działu Pomocy Środowiskowej. Zajęcia komputerowe były prowadzone przez uczniów Szkolnego Koła Wolontariatu „Miej Serce” działającego przy I Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza w Stargardzie Szczecińskim.

4. Dzień Dziecka – „Radosny Dzień Dziecka z Kaczką Dziwaczką”.

Z okazji Dnia Dziecka w dniu 30.05.2014 r. został zorganizowany wyjazd dla 19 dzieci w wieku od 7 do 10 lat do Agro „Kaczka Dziwaczka” w Kolinie. Do projektu zostały zakwalifikowane dzieci z rodzin, z którymi pracownicy socjalni współpracują w rozwiązaniu problemów ekonomiczno-bytowych. Wytypowane zostały dzieci z rodzin wielodzietnych, w których występuje długotrwale bezrobocie. Dzieci oprócz czterogodzinnej zabawy i poczęstunku otrzymały również upominki. Projekt był realizowany przez pracowników socjalnych. Wyjazd, poczęstunek i upominki ufundowali sponsorzy.

5. „Bezpieczny senior”.

W dniu 18 września w Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych przy ul. Limanowskiego 24 odbyło się spotkanie osób starszych i niepełnosprawnych, korzystających z pomocy społecznej (chęć w zajęciach zadeklarowało 10 osób) oraz dla uczestników DDP.

W projekcie uczestniczyło 16 osób. Koordynatorzy Działu Pomocy Środowiskowej byli odpowiedzialni za całość realizacji projektu. Lokal na przeprowadzenie zajęć udostępnił kierownik DDP. Pogadankę dot. bezpieczeństwa przeprowadzili policjanci KPP w Stargardzie Szczecińskim.

6. „Spotkanie wigilijne”.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia w dniu 22.12.2014 r. w Dziennym Domu Pobytu przy ul. Limanowskiego 24 odbyło się spotkanie wigilijne, w którym uczestniczyli pensjonariusze placówki oraz osoby samotne, chore, starsze, niepełnosprawne, korzystające z pomocy społecznej. Do udziału w projekcie zostało wytypowanych 6 osób. Uczestnicy oprócz poczęstunku otrzymali paczki żywnościowe przygotowane przez PCK. Na potrzeby programu z funduszy MOPS nie wydatkowano środków.

V. Inne działania związane z pomocą społeczną.

1. Prace społecznie użyteczne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim w 2014 r. był organizatorem prac społecznie użytecznych na terenie Miasta Stargard Szczeciński.

Prace społecznie użyteczne organizowane były na zasadach określonych w :

- ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- porozumieniu Nr 5/2014 w sprawie sposobu organizowania i finansowania prac społecznie użytecznych z dnia 11 lutego 2014 r. pomiędzy Powiatem Stargardzkim – Powiatowym Urzędem Pracy w Stargardzie Szczecińskim a Gminą-Miastem Stargard Szczeciński. .

Do prac społecznie użytecznych wytypowane były osoby bezrobotne, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie Szczecińskim (bez prawa do zasiłku), korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Osoby wyznaczone przez MOPS kierowane były przez Powiatowy Urząd Pracy do 35 Podmiotów, na rzecz których wykonywały prace, tj.:

- 1) Zespołu Szkół Nr 2 - 2 osoby, prace porządkowe,
- 2) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - 13 osób, prace porządkowe, usługi opiekuńcze, pomoc biurowa, roznoszenie korespondencji,
- 3) Stargardzkiego Centrum Kultury – 5 osób, prace porządkowe,
- 4) Zespołu Szkół Ogólnokształcących – 2 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 5) Przedszkola Miejskiego Nr 1 – 4 osoby, pomoc nauczyciela, prace porządkowe, konserwatorskie,
- 6) Przedszkola Miejskiego Nr 2 – 9 osób, prace porządkowe, konserwatorskie, pomoc nauczyciela,
- 7) Przedszkola Miejskiego Nr 3 – 4 osoby, prace porządkowe, pomoc nauczyciela
- 8) Przedszkola Miejskiego Nr 4 – 3 osoby, prace porządkowe, konserwatorskie, ogrodniczo-pielęgnacyjne,
- 9) Przedszkola Miejskiego Nr 5 – 1 osoba, pomoc opiekuna,
- 10) Przedszkola Miejskiego Nr 6 – 2 osoby, prace porządkowe, konserwatorskie,

- 11) Szkoły Podstawowej Nr 1 - 4 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie, remontowe, ogrodniczo-pielęgnacyjne,
- 12) Szkoły Podstawowej Nr 4 - 8 osób, prace porządkowe i konserwatorskie, remontowe, ogrodniczo-pielęgnacyjne,
- 13) Szkoły Podstawowej Nr 3 - 4 osoby, prace porządkowo – konserwatorskie,
- 14) Szkoły Podstawowej Nr 6 - 5 osób, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 15) Szkoły Podstawowej Nr 7 - 4 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 16) Szkoły Podstawowej Nr 8 - 8 osób, prace porządkowe i konserwatorskie, remontowe
- 17) Gimnazjum Nr 1 – 3 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 18) Gimnazjum Nr 2 – 2 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 19) Gimnazjum Nr 3 – 3 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 20) Gimnazjum Nr 4 – 5 osób, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 21) Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo -Wychowawczych - 6 osób, prace porządkowe,
- 22) Centrum Socjalnego Caritas – 4 osoby, prace porządkowe, porządkowo – konserwatorskie, usługi opiekuńcze,
- 23) Liceum Ogólnokształcącego Nr 2 – 1 osoba, prace konserwatorskie, remontowe,
- 24) Centrum Kształcenia Praktycznego – 2 osoby, prace porządkowe,
- 25) Bursy Szkolnej – 2 osoby, prace porządkowe,
- 26) Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Środowiskowy Dom Samopomocy – 2 osoby, prace porządkowe,
- 27) Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Warsztat Terapii Zajęciowej – 1 osoba, prace porządkowe,
- 28) Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej - 5 osób, prace porządkowe i konserwatorskie, pomoc kuchenna, prace remontowe, ogrodniczo-pielęgnacyjne,
- 29) Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – mieszkalnictwo wspomagane – 1 osoba, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 30) Komendy Powiatowej Policji – 5 osób, prace porządkowe,
- 31) Żłobka Miejskiego – 2 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 32) I Liceum Ogólnokształcącego – 1 osoba, prace porządkowe, konserwatorskie,
- 33) Szkoły Podstawowej Nr 5 - 2 osoby, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 34) Młodzieżowego Domu Kultury - 11 osób, prace porządkowe i konserwatorskie,
- 35) Zachodniopomorskiego Oddziału PCK – Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych w Stargardzie Szczecińskim – 2 osoby, prace porządkowe.

Tabela nr 7. Analiza powodów przerwania, bądź rezygnacji z prac społecznie użytecznych.

	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓŁEM
Ilość osób, która podjęła pracę zawodową	9	6	15
Ilość osób, które zrezygnowały z powodów zdrowotnych	10	4	14
Ilość osób, które przerwały PSU bez usprawiedliwienia	24	18	42
Ilość osób, które odebrały skierowania z PUP i nie zgłosiły się do danego podmiotu na prace	2	4	6
Ilość osób, która nie zgłosiła się do PUP po skierowania	3	4	7
Ilość osób, które podjęły szkolenie oferowane przez PUP	1	0	1
Ilość osób, które zostały skierowane na staż	3	3	6
Ilość osób, które wyjechały za granicę	1	0	1
Ilość osób, które zostały skierowane przez PUP na roboty publiczne	2	1	3
Ilość osób, które przeszły na urlop macierzyński	1	0	1
Ilość osób, które nie zgłosiły się na termin w PUP	0	1	1
Ilość osób, które zaopiekowały się osobami starszymi	1	0	1
Ilość osób, które przeszły na emeryturę	1	0	1
Ilość osób, która wzięła udział w projekcie z PUP	1	0	1
RAZEM:	59	41	100

W 2014 r. do prac społecznie użytecznych było kierowanych 138 osób miesięcznie.

Średnio liczba wykonujących prace społecznie użyteczne wynosiła 127 osób miesięcznie.

Uwzględniając rotację do prac społecznych skierowano łącznie 230 osób.

Osoby skierowane do prac społecznie użytecznych wykonywały pracę w wymiarze nieprzekraczającym 8 godzin tygodniowo i 40 godzin miesięcznie w okresie od marca do grudnia 2014 r. Wynagrodzenie za prace społecznie użyteczne wynosiło 8,00 zł za godzinę w okresie marzec – maj; od czerwca do grudnia 8,10 zł i wypłacane było przez MOPS wszystkim osobom wykonującym prace na terenie miasta.

Uczestnicy przepracowali łącznie 45.260 godzin. Koszt prac społecznie użytecznych wyniósł 361.732,30 zł, w tym za grudzień 2013r. – 33.548 zł.

Pomimo, że realizowane działania w trybie prac społecznie użytecznych nie dają wysokiej efektywności w postaci podjęcia stałego zatrudnienia po zakończeniu działania przez Podmiot, na rzecz którego świadczona jest praca, to ze społecznego punktu widzenia dają niewymierne korzyści, m. in. przerywają bezczynność zawodową i mobilizują do kształtowania pożądanego stosunku do pracy. Nadmienić należy, że 15 osób zrezygnowało z wykonywania prac społecznie użytecznych z powodu podjęcia pracy u innego pracodawcy.

Wielu klientów MOPS zgłasza corocznie gotowość do wykonywania prac społecznie użytecznych. Są to osoby, które mają trudności w podjęciu stałej pracy, w szczególności ze względu na wiek lub brak wykształcenia.

2. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

MOPS wydaje decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) oraz w oparciu o zarządzenie Nr 465 / 2007 Prezydenta Miasta Stargardu Szczecińskiego z dnia 31 października 2007 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora i Zastępcy Dyrektora MOPS w Stargardzie Szczecińskim do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w sprawach potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

- osoby nieubezpieczone,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2014 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 321 decyzji administracyjnych (w 2013 r. – 341), w tym:

• potwierdzających prawo do ubezpieczenia	-	212,
• odmawiających potwierdzenia prawa	-	33,
• wygaszających potwierdzenie prawa do ubezpieczenia	-	51,
• umarzających postępowanie	-	23,
• zawieszających postępowanie	-	2.

3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W 2014 r. pracownicy socjalni złożyli w przypadku 10 rodzin wnioski do sądu o umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej ze względu na zagrożenie przemocą.

W sprawach dotyczących przemocy w rodzinie pracownicy socjalni przeprowadzili 41 interwencji domowych współpracując z funkcjonariuszami policji, kuratorami sądowymi i pedagogami szkolnymi. Wypełnili 30 formularzy „Niebieska Karta” i przekazali do Zespołu Interdyscyplinarnego. Ponadto do Gminnego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Krasieńskiego 19 w Stargardzie Szczecińskim skierowali 6 osób dorosłych i 4 dzieci a także w 8 przypadkach skierowali wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stargardzie Szczecińskim o zastosowanie leczenia odwykowego, w tym wobec 4 sprawców przemocy. Z pomocy finansowej i w naturze korzystało 21 rodzin dotkniętych przemocą.

W celu realizacji „Programu edukacyjnego dla osób uwikłanych w przemoc domową” terapeuci przeprowadzili z 57 osobami (sprawcy i ofiary przemocy) rozmowy rekrutacyjne, w wyniku których 2 osoby zadeklarowały udział w terapii w związku z doświadczeniami przemocy. Pozostałe osoby odmówiły uczestnictwa w spotkaniach z uwagi na brak gotowości na wprowadzenie zmian w swym życiu.

4. Pomoc osobom opuszczającym zakłady karne.

Zgodnie z Porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 r. zawartym pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie organizacji pomocy dla osób zwalnianych z zakładów karnych i ich rodzin Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2014 r. udzielił pomocy 38 osobom po opuszczeniu zakładu karnego.

W celu poprawy sytuacji materialnej osadzonych i ich rodzin przyznano osobom, które opuściły zakład karny następujące świadczenia:

- zasiłki stałe - 1,
- zasiłki okresowe - 31,
- zasiłki celowe - 32,
- potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych - 4,
- wyżywienie w Centrum Socjalnym Caritas - 2.

Pracownicy socjalni podpisali 29 kontraktów socjalnych, które szczegółowo określały kierunki działań zmierzających do poprawy sytuacji życiowej osób i rodzin. Uzgodnienia dotyczyły, m.in.: obowiązku uzyskania dowodu osobistego, złożenia niezbędnych dokumentów w celu uzyskania mieszkania komunalnego, poszukiwania pracy i w razie jej otrzymania – utrzymania zatrudnienia, podjęcia terapii odwykowej, uczestnictwa w programie CIS, podjęcia prac społecznie użytecznych.

Celem zawierania kontraktów była szeroko rozumiana reintegracja zawodowa i społeczna. Osobom, które opuściły zakład karny i z powodu złego stanu zdrowia nie mogły być reintegrowane zawodowo, udzielano pomocy w zakresie kompletowania dokumentów i ustalania stopnia niepełnosprawności.

Pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną z 29 osobami zwolnionymi z zakładu karnego.

Spośród osób, które opuściły w 2014 r. zakłady karne i zwróciły się o pomoc społeczną, 25 osób powróciło do własnych rodzin posiadających lokale mieszkalne.

Pracownicy MOPS na prośbę kierownictwa Zakładu Karnego w Stargardzie Szczecińskim spotkali się 2-krotnie z grupami osób odbywających karę pozbawienia wolności i przekazywali informacje z zakresu spraw społecznych i funduszu alimentacyjnego mogące być przydatne w usamodzielnieniu się po opuszczeniu zakładu karnego.

5. Współdziałanie z Centrum Integracji Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Centrum Integracji Społecznej przy ul. Krasińskiego 19 w Stargardzie Szczecińskim w zakresie kierowania osób do zajęć w CIS wydając w tej sprawie decyzje po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

W zajęciach Centrum mogą brać udział osoby zagrożone wykluczeniem lub wykluczone społecznie, które własnym staraniem wykorzystując posiadane możliwości i zasoby, nie są w stanie prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie. Wskazane jest, by do Centrum trafiały osoby, które uczestniczyły w programach aktywizacyjno integracyjnych.

Działalność CIS uregulowana jest w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

W 2014 r. do programu reintegracji zawodowej i społecznej realizowanego przez CIS skierowano 65 osób. CIS utworzył 4 grupy warsztatowe, w których szkoliło się i pracowało 95 osób, (w tym 30 kontynuowało uczestnictwo w CIS w oparciu o skierowanie z 2013 r.):

- gastronomiczną,
- remontowo-budowlaną,
- opiekunek osób zależnych,
- porządkową.

Osoby uczestniczące w szkoleniu w okresie próbnym, trwającym 1 miesiąc otrzymały 50 % zasiłku dla bezrobotnych, a następnie przez okres 11 miesięcy, uczestnicząc w szkoleniach i zatrudnieniu socjalnym otrzymywały świadczenie integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych. Objęte zostały również ubezpieczeniem zdrowotnym – 74 osoby. Koszt przekazanych przez MOPS składek na ubezpieczenie zdrowotne - 20.044,00 zł.

6. Obsługa techniczno-organizacyjna Zespołu Interdyscyplinarnego

Zasady postępowania w związku z przemocą w rodzinie reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i przepisy wykonawcze.

Zarządzeniem Nr 77 / 2012 z dnia 29 lutego 2012 r. z późniejszymi zmianami Prezydent Miasta Stargard Szczeciński powołał Zespół Interdyscyplinarny, za którego obsługę techniczno-organizacyjną odpowiedzialny jest MOPS. Przedstawiciele instytucji odpowiedzialnych za wypełnianie „Niebieskich Kart” (pomoc społeczna, szkoły, policja, służba zdrowia, kuratorzy) po ich sporządzeniu, przekazują do Zespołu Interdyscyplinarnego, którego siedziba znajduje się w MOPS.

Zespół Interdyscyplinarny w 2014 r. odbył 89 posiedzeń, podczas których realizował procedury związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W 2014 r. wpłynęło 168 formularzy Niebieska Karta, z czego 30 jako kolejne zdarzenie w rodzinie. Zespół powołał 135 grup roboczych. Wydatki na obsługę wyniosły 2.580,41 zł.

Zespół Interdyscyplinarny w ramach prowadzonych działań profilaktycznych skierowanych do środowiska, mających na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, wprowadził program warsztatów socjoterapeutycznych dla młodzieży w Gimnazjum Nr 4 w Stargardzie Szczecińskim. Zajęcia w zakresie programu prowadzone były od 19 września 2013 r. do 4 lutego 2014 r. Programem objęte zostały 3 klasy gimnazjalne, każda z nich miała 3 półtoragodzinne spotkania warsztatowe. Program warsztatów jest programem autorskim terapeuty zatrudnionego w MOPS.

7. Obsługa techniczna Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wydatki związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi obejmują działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz program „Szkoła-Rodzina-Środowisko”. Program „Szkoła-Rodzina-Środowisko” realizuje zespół psychologów i terapeutów. Efekty ich pracy w 2014 r. zostały przedstawione w rozdz. III pkt. 4.7 niniejszego sprawozdania. Na działalność Komisji w 2014 r. wydatkowana została kwota 177.456,32 zł.

Sfinansowano następujące zadania:

• wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi	- 74.734,46 zł,
• wynagrodzenie biegłych psychiatrów i psychologów	- 13.860,00 zł,
• zaliczki sądowe na biegłych	- 5.561,18 zł,
• koszty postępowania sądowego	- 720,00 zł,
• wynagrodzenie dla członków Komisji	- 76.912,80 zł,
• podróże służbowe i szkolenia	- 3.218,30 zł,
• pozostałe wydatki	- 2.449,58 zł.

Komisja w 2014 r. łącznie prowadziła 208 spraw, w tym 124 wobec osób zgłoszonych w 2014 r. Komisja odbyła 57 posiedzeń.

VI. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

1. Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej.

Szczegółowe potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej na rok 2015 oszacowane zostały w oparciu o zdiagnozowane potrzeby oraz przewidywaną liczbę osób/rodzin, które mogą zwrócić się o pomoc w ciągu roku, jak również w oparciu o doświadczenia lat poprzednich, z uwzględnieniem sytuacji społeczno-gospodarczej, w szczególności możliwości rynku pracy.

Tabela nr 8. Potrzeby w zakresie świadczeń pomocy społecznej na 2015 r.

Formy pomocy	Potrzeby	Plan wydatków	Różnica
Usługi opiekuńcze	1.280.213	1.253.928	-26.285
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	81.000	61.000	-20.000
Oplaty za domy pomocy społecznej	2.203.200	1.880.000	-323.200
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	239.320	250.000	+10.680
Sprawienie pogrzebu	20.000	20.000	-
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	1.600.000	1.177.000	-423.000
Zasiłki stałe	2.769.000	1.745.000	-924.000
Zasiłki okresowe	2.100.000	1.347.000	-753.000
Zasiłki celowe:	673.380	575.000	-98.380
Razem:	10.966.113	8.408.928	-2.557.185

Jak wynika z powyższej tabeli na realizację wypłat zasiłków z pomocy społecznej występuje brak kwoty 2.557.185 zł. Z uwagi na konieczność realizacji wypłat obligatoryjnych świadczeń w ściśle określonych przepisami kwotach (zasiłki stałe oraz zasiłki okresowe w wys. nie niższej niż 50 %) oraz dotowaniem tych zadań przez administrację rządową przewiduje się, że plan wydatków w ciągu roku zostanie zwiększony przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie do wysokości potrzeb. Spodziewane jest również zwiększenie planu w przypadku realizacji rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W przypadku zasiłków celowych wysokość pomocy będzie ograniczana, w szczególności na zakup opału, ewentualnie mogą być ograniczone kwoty wypłat innych form pomocy, bowiem wysokość świadczeń w przypadku zasiłków celowych może być uznaniowa i uzależniona od ogólnej sytuacji świadczeniobiorców i możliwości finansowych pomocy społecznej. W przypadku usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, usługi będą świadczone w wymiarze odpowiadającym możliwościom kadrowym. Najtrudniejsza sytuacja występuje w przypadku opłat za domy pomocy społecznej, ograniczenie wydatków w tej pozycji jest niemożliwe.

2. Potrzeby kadrowe.

W związku z tym, że wystąpi (na co wskazują doświadczenia lat poprzednich) okresowe przeciążenie pracą wynikające z kumulacji zadań, m.in. kolejne okresy zasiłkowe, zmiany przepisów prawnych, sezonowe zwiększenie liczby świadczeniobiorców, konieczne będzie zatrudnienie dodatkowych osób na czas określony, na zastępstwo lub w ramach robót publicznych.

3. Potrzeby szkoleniowe.

Z uwagi na interdyscyplinarność zagadnień, którymi zajmują się pracownicy pomocy społecznej oraz częstą zmianę przepisów prawnych, zachodzi konieczność ciągłego samokształcenia i brania udziału w szkoleniach, w tym BHP w zakresie załatwianych spraw.

W budżecie MOPS na szkolenia, w tym na supervizję pracowników socjalnych i terapeutów, zaplanowane są środki w kwocie 42.090 zł oraz na zakup prasy i literatury fachowej (w tym w formie elektronicznej) w kwocie 14.300 zł.

Z uwagi na to, że na początku roku 2015 zauważa się znaczny w stosunku do roku ubiegłego wzrost kosztów oferowanych szkoleń (ok. 10%) zaplanowane środki na szkolenia mogą okazać się niewystarczające.

4. Potrzeby związane z zabezpieczeniem funkcjonowania Ośrodka.

Potrzeby związane z utrzymaniem Ośrodka, z wyłączeniem wynagrodzeń i pochodnych oszacowano na 931.609 zł. W budżecie MOPS przewidziana jest kwota 922.281 zł; niedobór wynosi 9.328 zł, co nie powinno wpłynąć na regulowanie opłat, zakup usług i materiałów biurowych, wykonywanie drobnych remontów i napraw w stopniu wystarczającym. Z uwagi na występujące w roku 2014 incydenty dotyczące zagrożenia zdrowia i życia pracowników ośrodków pomocy społecznej na terenie całego kraju, zaszła konieczność weryfikacji procedur, systemów i środków zabezpieczenia pracowników MOPS w tym względzie. Z oszacowanych potrzeb wynika, że w roku 2015 na poprawę bezpieczeństwa pracowników MOPS należy wydatkować ok. 30.000 zł, w tym na: wyposażenie wszystkich pracowników socjalnych wychodzących w teren w telefony komórkowe, systemy alarmowe w pokojach przyjęć interesantów, likwidację krat w oknach i zamontowanie rolet. Powyższa kwota nie jest zabezpieczona w budżecie.

5. Potrzeby w zakresie rozwoju usług na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej.

- Występuje potrzeba zorganizowania oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi (chorych psychicznie) ze specjalistyczną opieką. Brak oparcia społecznego powoduje znaczne utrudnienia w udzielaniu pomocy osobom chorym psychicznie, które ze względu na rodzaj schorzenia nie chcą odwiedzać gabinetów lekarskich.
- Liczba osób bezdomnych utrzymuje się na wciąż wysokim poziomie. Liczba miejsc w dwóch istniejących na terenie miasta schroniskach jest ograniczona a w okresach zimowych niewystarczająca. Osoby bezdomne (stargardzianie) są kierowane do schronisk poza powiatem, które coraz częściej sygnalizują problemy z wolnymi miejscami. Schroniska nie są przygotowane na przyjęcie osób niepełnosprawnych. Występuje zatem zapotrzebowanie na zwiększenie miejsc w schroniskach w okresie zimowym, jak również okresowe zabezpieczenie miejsc dla osób bezdomnych z orzeczeniem niepełnosprawności i przewlekle chorych na czas oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

VII. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

1. Realizacja zadań.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od stycznia 2012 r. realizuje zadania należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.). W oparciu o art. 176 pkt 1 ww. ustawy Rada Miejska w Stargardzie Szczecińskim dnia 24 czerwca 2014 r. podjęła Uchwałę Nr XL/471/2014 w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Stargard Szczeciński na lata 2014 – 2016. Program ten jest realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim oraz przedstawicieli lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych pracujących na rzecz dziecka i rodziny. Niniejszy Program uwzględnia kierunki działań w trzyletniej perspektywie i jest spójny w szczególności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Stargard Szczeciński na lata 2014-2020. Nadrzędnym celem Programu jest przede wszystkim skuteczne wspieranie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Do celów szczegółowych należą:

1. Prowadzenie działalności profilaktycznej, sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej.
2. Zapewnienie rodzicom z dysfunkcjami pomocy w ich przezwyciężeniu.
3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Tabela nr 9. Cel szczegółowy 1.

Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej.

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/Miernik
1.	Realizacja programów mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (Szkoła dla Rodziców)	Liczba osób - 13
		• Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej (Szkoła Rodzenia)	Liczba osób – 250 i 120 towarzyszących
2.	Wspieranie rodziców w wychowaniu i edukacji dzieci oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży	• Instytucje i zakłady opiekuńczo-wychowawcze (żłobki miejskie, przedszkola)	Liczba dzieci – 2.228
		• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (zajęcia prowadzone w ramach reintegracji społecznej)	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach - 19
		• Placówki kulturalno-oświatowo-sportowe (Młodzieżowy Dom Kultury, Stargardzkie Centrum Kultury, Młodzieżowy Ośrodek Sportowy)	Liczba Dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych - 823
		• Szkoły (zajęcia prowadzone w ramach Programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”)	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach „Promyk” – 4.239
		• Organizacje pozarządowe	Liczba rodzin/dzieci korzystających z oferty – 73
3.	Rozwijanie systemu ulg skierowanych do rodzin wielodzietnych i promocja modelu rodziny wielodzietnej	• Urząd Miejski, miejskie spółki oraz jednostki organizacyjne, podmioty niepubliczne	Liczba rodzajów ulg - 7

Osiągnięcie efektów powyższego Programu uzależnione jest od zaangażowania nie tylko instytucji i organizacji działających na terenie Miasta Stargard Szczeciński w jego realizację ale również od samych beneficjentów, do których ten Program jest kierowany.

Mając świadomość, że istotnym i efektywnym działaniem jest prowadzenie profilaktyki, kontynuowano w roku 2014 prowadzenie działalności dwóch programów, tj. „Szkoly dla Rodziców” oraz „Szkoly Rodzenia”.

Program „Szkola dla Rodziców” prowadzony był przez psychologów i terapeutów zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w ramach Programu Miejskiego „Szkola-Rodzina-Środowisko”. Nabór do Programu prowadzony był przez pracowników socjalnych MOPS oraz pedagogów stargardzkich szkół, a także poprzez rozpowszechnianie informacji o kolejnych edycjach zajęć w postaci plakatów rozwieszonych w szkołach.

W roku 2014 odbyły się dwie edycje Programu. Pierwsza trwała od 20.03.2014 r. do 05.04.2014 r. Udział w zajęciach wzięło 8 osób. W II edycji trwającej od 15.10.2014 do 17.12.2014 udział wzięło 5 rodziców.

Zajęcia w Szkole dla Rodziców odbywały się raz w tygodniu i trwały półtorej godziny. W ramach zajęć rodzice zdobywali niezbędną wiedzę z zakresu, m.in. psychologii rozwojowej dziecka, metod i technik wychowawczych, rozpoznawania i nazywania uczuć, itp.

Program „Szkola Rodzenia” prowadzony był przez Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Wojska Polskiego 27. Z oferty zajęć skorzystało 250 osób i 120 osób towarzyszących.

Informacje na temat „Szkoly Rodzenia” dostępne były dla przyszłych matek w każdej placówce leczniczej na terenie miasta.

Kolejnym zadaniem w ramach działań profilaktycznych było wspieranie rodziców w wychowaniu i edukacji dzieci oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Działania obejmowały wsparcie w procesie opieki i wychowania od najmłodszych lat dziecka. Realizatorami zadań były żłobki miejskie, przedszkola, szkoły, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, MOPS. Instytucje i organizacje w ramach swych działań zapewniały opiekę, proces edukacyjny oraz wspierały proces wychowawczy dziecka. Ich działania obejmowały też organizację czasu wolnego – jako alternatywę dla tzw. ulicy.

Realizatorem zadania z zakresu rozwijania systemu ulg skierowanych do rodziny wielodzietnej był Urząd Miejski, miejskie spółki, jednostki organizacyjne oraz podmioty niepubliczne. Wskaźnikiem dla osiągnięcia celu była liczba rodzaju ulg skierowanych do rodzin wielodzietnych.

Do korzystania ze wsparcia w postaci ulg i zniżek uprawnieni są członkowie rodzin zamieszkujących na terenie Stargardu Szczecińskiego i składających się z rodziców/jednego rodzica mających na utrzymaniu troje i więcej dzieci w wieku do ukończenia 24. roku życia w przypadku gdy dziecko uczy się lub studiuje.

Do tych rodzin zalicza się także rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z uprawnień mogą korzystać rodzice, jeżeli sąd nie odebrał im władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci. Stargardzka Karta Dużej Rodziny i Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny wydawane są w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego w Stargardzie Szczecińskim przy ul. Czarnieckiego 17. Karty wydawane są bezpłatnie.

Tabela nr 10. Cel szczegółowy 2.

Zapewnienie rodzinom z dysfunkcjami pomocy w ich przewycięzaniu.

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/Miernik
1.	Zabezpieczenie rodzinom pomocy socjalnej (świadczenia pieniężne i niepieniężne) oraz zatrudnienia wspomagane (p.s.u., CIS)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej – 2.345, Liczba rodzin z dziećmi – 808 Liczba rodzin z dziećmi, w których zdefiniowano problemy w wypełnianiu funkcji opiek.-wychowawczych: 110 świadczeń rodzinnych – 3.360 świadczeń alimentacyjnych - 518 dodatków mieszkaniowych – 2.075 stypendium szkolnego - 675 Liczba rodzin korzystających z zatrudnienia wspomagane: PSU – 230, CIS – 65 Liczba monitorowanych rodzin dysfunkcyjnych - 110
		Szkoły (dożywianie w ramach zajęć w świetlicach "Promyk")	Liczba dzieci objętych dożywianiem – 2.500 bulek wydanych w ciągu tygodnia
		Organizacje pozarządowe (np. PKPS, Centrum Socjalne Caritas)	Liczba świadczeniobiorców – 2.678
2.	Zabezpieczenie pomocy specjalistycznej w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność)	Miejski Ośrodek Pomocy społecznej (Zespół ds. przemocy i pomocy psychologiczno-terapeutycznej)	Liczba dorosłych objętych terapią - 52 Liczba dzieci objętych terapią - 125 Liczba porad: - psychologicznych – 1.797 - prawnych – 1.321 - socjalnych – 1.748
		Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych Dzieci i Młodzieży	Liczba osób dorosłych, dzieci i młodzieży objętych terapią - 41
		Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	Liczba osób objętych terapią - 367
		Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób objętych postępowaniem – 208 w tym 124 zgłoszone w 2014
		Organizacje pozarządowe	Liczba osób korzystających z proponowanej oferty pomocy – 1.494
3.	Stworzenie możliwości szybszego dostępu do lokali komunalnych niezbędnych dla rodzin zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej	STBS	Liczba rodzin, które otrzymały lub zamieniły lokal komunalny w związku z zagrożeniem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej - 0
4.	Zapewnienie pomocy rodzinom w formie pracy z asystentem rodziny i obejmowanie pomocą rodziny wspierającej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny - 61
			Liczba rodzin wspierających - 0
			Liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej - 0

5.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny dysfunkcyjnej po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych monitoringiem - 3
6.	Rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin	Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieska Karta - 138
		Szkolne Grupy Konsultacyjne działające w ramach Programu „Szkoła Rodzina, Środowisko”	Liczba rodzin objętych pracą Grup - 52

Do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych niezbędne jest w pierwszym rzędzie zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny, tzn. świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz możliwości podjęcia pracy w ramach zatrudnienia wspomagane.

Wg danych MOPS liczba rodzin objętych pomocą tut. Ośrodka w 2014 r. wynosiła 2.345 rodzin, w tym 808 rodzin z dziećmi. W 110 rodzinach zdiagnozowano problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Dla porównania w roku 2013 liczba rodzin objętych pomocą społeczną wynosiła 2.336, w tym 906 rodzin z dziećmi, a w 80 rodzinach zidentyfikowano problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Zauważyć można, że w porównaniu z rokiem 2013 wzrosła ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy, równocześnie zmniejszyła się liczba rodzin z dziećmi korzystająca z pomocy. Mimo spadku liczby rodzin z dziećmi zaobserwowano wzrost liczby rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Fakt, iż wzrasta liczba rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze może stanowić powód dla rozszerzenia oferty dla rodzin mających takie trudności. Ponadto powyższy wynik wskazuje na pogłębioną diagnozę prowadzoną przez pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych.

Kolejnym z zaplanowanych zadań było stworzenie możliwości szybszego dostępu do lokali komunalnych niezbędnych dla rodzin zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej. Zadanie to jest w trakcie realizacji.

Z zestawienia zawartego w tabeli nr 10 pkt 2 wynika, że duża część mieszkańców miasta, korzystała z oferty psychologicznej, prawnej czy socjalnej, wiele osób podejmowało terapię oraz korzystało z pomocy grup wsparcia aby dokonać zmian w swym życiu. Można zatem wnosić, że wsparcie w takiej postaci należy kontynuować w latach następnych.

MOPS zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zapewniał rodzinom przeżywającym trudności, wsparcie i pomoc asystenta rodziny.

- Łączna liczba rodzin objętych pracą asystentów - 61, w tym:
 - do 3 m-cy – 12,
 - powyżej 3 do 12 m-cy – 28,
 - powyżej 1 roku – 21.
- Łączna liczba rodzin, z którymi asystenci zakończyli współpracę – 19, w tym:
 - ze względu na osiągnięte cele – 5,
 - ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodziny (w tym zmiana miejsca zamieszkania) – 7,
 - ze względu na brak efektów – 7.

- Liczba rodzin, w których pomimo zakończonej współpracy prowadzony był monitoring – 3.

Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wynosił 7 miesięcy.

Spośród 61 rodzin objętych wsparciem asystentów, członkowie 15 rodzin (rodzice lub jedno z rodziców) wykazywali upośledzenie umysłowe. W tych przypadkach praca asystentów musiała być długoterminowa i polegała na treningu umiejętności.

Asystent rodziny w sytuacji kiedy zakończył pracę z rodziną w związku ze zrealizowanym planem pracy, prowadził w tej rodzinie monitoring sytuacji rodziny we współpracy z pracownikiem socjalnym.

Zgodnie z art. 176 pkt 3 ppkt b i c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednym z zadań Gminy jest powoływanie rodzin wspierających i tworzenie placówek wsparcia dziennego.

W 2014 r. nie powołano rodzin wspierających z uwagi na to, że pracownicy socjalni i asystenci prowadząc rozeznanie w środowisku nie wyłonili takich osób, które byłyby z bezpośredniego otoczenia dziecka i miały odpowiednie predyspozycje wychowawcze.

Interdyscyplinarne podejście pracowników różnych instytucji do rozwiązywania problemów rodzin rozwijane było poprzez pracę w Zespole Interdyscyplinarnym d.s. Przemocy w Rodzinie i grupach roboczych oraz w zakresie realizacji Miejskiego Programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”, który obejmuje swym działaniem trzy wskazane w nim obszary.

W zakresie Szkoła, każda ze stargardzkich szkół podstawowych i gimnazjalnych ma ofertę zajęć popołudniowych (obejmuje też poczęstunek) dla dzieci i młodzieży z terenu miasta.

Funkcję placówek wsparcia dziennego pełnią świetlice socjoterapeutyczne działające w ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W ramach obszaru Rodzina-Środowisko prowadzone są zajęcia terapeutyczne, Szkoła dla Rodziców oraz poradnictwo psychologiczne realizowane przez MOPS we współpracy ze szkołami.

Pracownicy socjalni uczestnicząc w pracach grup roboczych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz w spotkaniach Szkolnych Grup Konsultacyjnych zyskują lub poszerzają wiedzę na temat rodzin wykazujących deficyty umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, co może powodować przyspieszenie udzielenia stosownej pomocy.

Tabela nr 11. Cel szczegółowy 3.

Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Lp.	Zadanie	Podmiot realizujący	Wskaźnik/Miernik
1.	Współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba wspólnie sporządzonych planów pracy z rodziną - 1

2.	Udział w Zespołach ds. Okresowej Oceny Sytuacji dziecka	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba spotkań zespołów - 69
3.	Interdyscyplinarne działania uwzględniające przyczyny umieszczania dziecka w pieczy zastępczej, w tym pomoc: - socjalna - specjalistyczne poradnictwo - dostęp do mieszkań komunalnych	- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Instytucje i organizacje działające na rzecz rodziny	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny - 9

Dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej zapewnia się opiekę i wychowanie w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe dążenie do przysposobienia dziecka, a także zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-edukacyjnych.

W ramach współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Stargardzie Szczecińskim pracownicy socjalni brali udział w okresowej ocenie sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej bądź rodzinnym domu dziecka oceny dokonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej. Natomiast w przypadku dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-terapeutycznej i interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym oceny dokonuje zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

Efektom pracy zarówno instytucji jak i rodzin jest powrót 9 dzieci do domów rodzinnych.

Asystenci zobligowani są również do wspierania i pomocy rodzinom biologicznym, których dzieci są umieszczone w pieczy zastępczej na rzecz ich powrotu do środowiska rodzinnego.

W 2014 r. w pieczy zastępczej przebywało łącznie - 202, w tym w pieczy:

- instytucjonalnej - 55 z 31 rodzin,
- rodzinnej - 147 ze 107 rodzin,
- w tym:
- 104 dzieci w 80 rodzinach spokrewnionych,
- 24 dzieci w 20 rodzinach zastępczych niezawodowych,
- 19 dzieci w 10 rodzinach zastępczych zawodowych.

Z rozeznania przeprowadzonego w 2014 r. przez pracowników socjalnych w zakresie rozeznania sytuacji rodzin biologicznych wynikało, że:

- 5 rodziców przebywało za granicą,
- 50 rodzin odmówiło współpracy z asystentem,
- z 14 rodzinami nie udało się nawiązać kontaktu a na pismo przesłane pocztą nie zareagowały, tj. nie skontaktowały się z MOPS.
- 6 osób przebywało w zakładach karnych,
- 8 osób nie przebywało na terenie Stargardu Szczecińskiego,
- 5 dzieci z 1 rodziny adoptowano,
- do 8 rodzin powróciło 9 dzieci,
- 10 rodzin wyraziło zgodę na współpracę z asystentem rodziny i zostali objęci wsparciem,

- 1 rodzina wyraziła zgodę na współpracę z asystentem, ale wsparcia nie otrzymała z uwagi na brak wskazań w ocenie pracownika socjalnego,
- 4 rodziców było pozbawionych praw rodzicielskich,
- 4 rodzicom nie zaproponowano współpracy z asystentem z uwagi na to, że byli nieletni lub wykazywali deficyt umysłowy,
- 7 rodziców biologicznych nie żyje,
- 22 dzieci ukończyło 18 lat,
- w przypadku 22 rodzin pracownicy socjalni nie mają informacji o aktualnym adresie zamieszkania.

Wydatki związane z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyniosły 487.618,81 zł., w tym:

Wspieranie rodziny - koszt 133.106,01 zł.

Koszt związany był z wypłatą wynagrodzeń i pochodnych, zakupem materiałów biurowych, itd. dla asystentów rodziny.

MOPS zatrudniał 6 asystentów rodziny (3 etaty) realizujących powierzone obowiązki w zadaniowym systemie pracy.

W 2014 r. Ośrodek pozyskał środki na częściowe sfinansowanie kosztów wynagrodzeń asystentów rodziny w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – dotacja w wysokości 74.358,00 zł.

Pieczna zastępcza – koszt 354.512,80 zł.

Wydatki obejmowały współfinansowanie pobytu (od dnia wejścia w życie ustawy, tj. od 1 stycznia 2012 r.) 86 dzieci pochodzących z 56 rodzin w pieczy:

- instytucjonalnej – 29 dzieci, w tym:
 - 8 dzieci w pierwszym roku pobytu,
 - 18 dzieci w drugim roku pobytu,
 - 3 dzieci w trzecim roku pobytu,w łącznej kwocie 238.198,79 zł.
- rodzinnej – 57 dzieci, w tym:
 - 28 dzieci w pierwszym roku pobytu,
 - 19 dzieci w drugim roku pobytu,
 - 10 dzieci w trzecim roku pobytu,w łącznej kwocie 116.314,01 zł.

W oparciu o obowiązujące przepisy odpłatność gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wynosi: w pierwszym roku pobytu – 10 %, w drugim roku pobytu – 30 %, w trzecim roku pobytu – 50 % kosztów utrzymania.

2. Potrzeby związane z realizacją zadań.

Potrzeby na 2015 r, związane z realizacją Programu:

- zatrudnienie czwartego asystenta rodziny w zadaniowym systemie czasu pracy,
- zatrudnienie terapeuty zajęciowego w celu wsparcia pracy asystenta z osobami z deficytem intelektualnym,
- możliwość szybszego uzyskania zamiany lokalu komunalnego dla rodzin zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, a mających trudności lokalowe,
- w przypadku umieszczenia w 2015 r. kolejnych dzieci w pieczy zastępczej może wystąpić brak środków finansowych na pokrycie kosztów ich utrzymania.

VIII. Dodatki mieszkaniowe.

1. Dodatki mieszkaniowe.

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2013 r. poz. 966 z późn. zm.).

Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy.

Stanowią formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania.

Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym część opłat związanych z utrzymaniem lokalu.

W przypadku nie wnoszenia opłat przez okres 2 miesięcy, dodatek jest wstrzymywany, a po uregulowaniu tych zaległości, wypłata dodatku jest wznowiana.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom mającym tytuł prawny do lokalu, a także osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego pod warunkiem, że oczekują one na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Od 2010 roku osoby, które utraciły tytuł prawny do lokalu lecz uczestniczą w Programie i zasadach udzielania pomocy osobom zagrożonym eksmisją podpisując kontrakt socjalny bądź ugodę z Zarządcą, również mogą korzystać z dodatku mieszkaniowego, gdy dotrzymują zobowiązań wynikających z zawartego kontraktu lub ugody.

W 2014 r. w ramach realizacji ww. Programu 147 rodzin otrzymało dodatek mieszkaniowy.

Obok tytułu prawnego wymagane jest także faktyczne zamieszkiwanie w lokalu, przez co rozumie się taką sytuację, gdy dana osoba przebywa w konkretnym mieszkaniu z zamiarem stałego pobytu tj. chodzi o miejsce, gdzie koncentrują się wszystkie jej sprawy osobiste i majątkowe, choćby nawet przerwa w faktycznym przebywaniu w miejscu zamieszkania spowodowana była studiami, odbywaniem służby wojskowej, czy pobytem w zakładzie karnym.

Przyznanie dodatku uzależnione jest od średniego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskanego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku (do 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% w gospodarstwie wieloosobowym; najniższa emerytura obowiązująca od marca 2014 roku to kwota 844,45 zł), powierzchni zajmowanego lokalu oraz od wysokości miesięcznych wydatków na lokal.

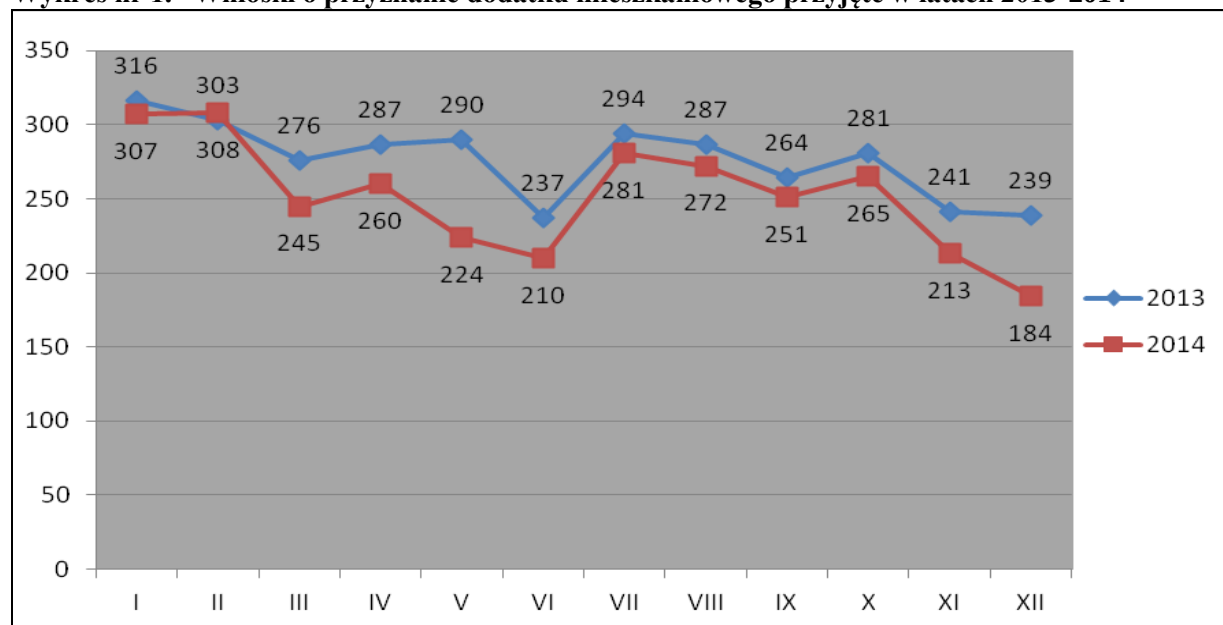
Ustawa dopuszcza odstępstwa, zarówno jeśli dochód jest wyższy od przyjętego, jak i w sytuacji, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przekracza powierzchnię normatywną lokalu o 30%. Wysokość dodatku mieszkaniowego uzależniona jest od wysokości wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania oraz od miesięcznego dochodu brutto w gospodarstwie domowym na jedną osobę. Jeżeli wnioskodawcy przysługuje dodatek mieszkaniowy, a w jego mieszkaniu nie ma centralnego ogrzewania, ciepłej wody lub instalacji gazu przewodowego, to wówczas naliczany jest ryczałt na zakup opału, stanowiący część dodatku mieszkaniowego, który wypłaca się wnioskodawcy.

Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na okres 6 miesięcy. Ewentualne zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku mieszkaniowego nie mają wpływu na wysokość wypłacanego dodatku mieszkaniowego.

W 2014 roku przyjęto 3.020 wniosków (w 2013 r. – 3.315) od 2.075 rodzin (w 2013 r. – 2.278).

Ilość przyjętych wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego w latach 2013 – 2014 przedstawia wykres nr 1.

Wykres nr 1. Wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego przyjęte w latach 2013-2014

Poniesione wydatki na wypłatę dodatków mieszkaniowych z uwzględnieniem zwrotów nienależnie pobranych świadczeń obrazuje tabela nr 1.

Tabela nr 12. Struktura wypłaconych dodatków mieszkaniowych

Kategorie zasobów lokalowych	2014 r.			2013 r.		
	Liczba dodatków	Kwota dodatków (zł)	Średnia kwota dodatku (zł)	Liczba dodatków	Kwota dodatków (zł)	Średnia kwota dodatku (zł)
1) komunalne	5.606	1.212.583,23	216,30	6.234	1.462.823,44	234,65
a) podnajem kat. „E”, „Ea”	1.768	758.623,66	429,09	1.693	768.512,74	453,94
2) spółdzielcze	4.060	654.575,69	161,23	4.694	774.598,89	165,02
3) wspólnoty mieszkaniowe	3.189	618.899,37	194,07	3.488	692.506,15	198,54
4) prywatne	5	1.535,95	307,19	23	9.196,34	399,84
5) TBS	657	221.087,87	336,51	624	202.099,24	323,88
6) inne	1.929	804.820,61	417,22	1.878	817.219,45	435,15
Ogółem	17.214	4.272.126,38	248,18	18.634	4.726.956,05	253,67

Jak wynika z powyższej tabeli w ogólnej strukturze wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2014 r. najwyższy udział 28,38 % stanowiły dodatki mieszkaniowe na lokale komunalne, zaś najniższy oscylujący na poziomie 0,04% stanowiły dodatki mieszkaniowe na lokale prywatne. Ogółem ilość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2014 roku w stosunku do 2013 roku zmniejszyła się o 1.420, a kwota wypłat zmalała o 454.829,67 zł.

Na podstawie danych ujętych w tabeli należy stwierdzić, że w 2014 roku w stosunku do 2013 roku spadek zarówno ilości, jak też kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych wystąpił w odniesieniu do mieszkań:

- komunalnych - liczba dodatków mieszkaniowych zmniejszyła się o 628, a kwota wypłaconych świadczeń o 250.240,21 zł,
- spółdzielczych - liczba dodatków mieszkaniowych zmniejszyła się o 634, a kwota wypłaconych dodatków o 120.023,20 zł,

- wspólnot mieszkaniowych - liczba dodatków zmniejszyła się o 299, a kwota wypłat o 73.606,78 zł.

Podstawowymi czynnikami oddziałyującymi na powstanie takiego zjawiska była mniejsza ilość wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego złożonych przez wnioskodawców zamieszkujących w lokalach komunalnych, spółdzielczych i wspólnot mieszkaniowych, wyższe dochody gospodarstw domowych wnioskodawców, a także spadek kwoty wypłat ryczałtu na zakup opału w związku z obniżeniem przez przedsiębiorstwo energetyczne ENEA S.A ceny za 1 kWh w grupach taryfowych energii elektrycznej dla gospodarstw domowych.

Natomiast wzrost ilości wypłaconych dodatków mieszkaniowych przy jednoczesnym spadku kwoty wypłat zauważa się w następujących zasobach lokalowych:

- podnajem kat. „E” i „Ea” – liczba dodatków mieszkaniowych wzrosła o 75, natomiast kwota wypłat zmniejszyła się o 9.889,08 zł,
- prywatno-czynszowe (tabela 1 poz. 6) – liczba dodatków mieszkaniowych wzrosła o 51, a kwota wypłaconych dodatków zmniejszyła się o 12.398,84 zł.

Zasadniczą przyczyną, która wywarła wpływ na zaistnienie tej sytuacji była wyższa ilość wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego złożonych przez wnioskodawców, jak również wyższe dochody gospodarstw domowych wnioskodawców.

Obserwuje się tendencję wzrostową w przypadku mieszkań wchodzących w skład zasobów TBS Sp. z o.o.

W 2014 roku w stosunku do 2013 roku nastąpił przyrost dodatków mieszkaniowych – liczba dodatków wzrosła o 33, a kwota wypłat zwiększyła się o 18.988,63 zł.

Niewątpliwym wpływ na to miała zwiększona ilość przyjętych wniosków, niskie dochody wnioskodawców i informacje kierowane do mieszkańców tych lokali przez administratora o możliwości ubiegania się o dodatek mieszkaniowy.

Porównując w ujęciu dynamicznym ilość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2014 roku w stosunku do 2013 roku można zauważyć, że najwyższy spadek oscylujący na poziomie 78,26% nastąpił w zasobach prywatnych, co jednak nie miało znaczącego wpływu na ogół wypłaconych świadczeń.

Średnia kwota przyznanego dodatku mieszkaniowego wyniosła 248,18 zł (w 2013 r. 253,67 zł).

Ogółem wydano 3.876 decyzji administracyjnych,

w tym:

• przyznających	2.871
• odmownych	113
• umarzających postępowanie	39
• weryfikacyjnych	853

(wstrzymujące, wznawiające, wygaszające).

Postępowanie weryfikacyjne toczyło się w wyniku rozpatrywania 1.152 pism dotyczących wnioskodawców w sprawie przyznanych dodatków mieszkaniowych.

Ponadto 19 wniosków pozostawiono bez rozpoznania z uwagi na braki w dokumentach przedstawionych przez wnioskodawców, które nie zostały usunięte pomimo wystosowanego wezwania, co nie pozwoliło na rozpatrzenie wniosków, a tym samym wydanie ostatecznych decyzji. Dokonano 108 wezwań wnioskodawców celem uzupełnienia braków w dokumentach oraz wydano 227 zaświadczeń dotyczących wypłat dodatków mieszkaniowych.

Pracownicy socjalni MOPS przeprowadzili 222 wywiady środowiskowe u wnioskodawców ubiegających się o dodatek mieszkaniowy. W wyniku przeprowadzonych wywiadów środowiskowych 1 osoba otrzymała decyzję odmowną z powodu wykazania w deklaracji o dochodach zawyżonej liczby osób wspólnie stale zamieszkujących i gospodarujących z wnioskodawcą w stosunku do faktycznej liczby osób gospodarstwa domowego wnioskodawcy.

Ponadto 7 osób otrzymało odmowę przyznania dodatku mieszkaniowego z powodu unikania przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, co nie pozwoliło na ustalenie faktycznej sytuacji materialno-bytowej gospodarstwa domowego wnioskodawcy.

Dodatki mieszkaniowe przekazywane były na konta 60 administratorów mieszkań. Większość wypłacanych ryczałtów na zakup opału stanowiących część dodatku mieszkaniowego na wnioski wnioskodawców zostało przekazanych na konta zarządców, co miało znaczący wpływ na zmniejszenie zaległości wnioskodawców w opłatach za zajmowany lokal. Pozostałe ryczałty na zakup opału wypłacane były w kasie MOPS.

2. Zryczałtowany dodatek energetyczny

Z dniem 01.01.2014 roku wprowadzono nowe świadczenie, którym jest zryczałtowany dodatek energetyczny. Przyznawanie i wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.).

Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny wynosi miesięcznie 1/12 kwoty rocznej dodatku energetycznego ogłaszanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy ogłasza minister właściwy do spraw gospodarki, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

W okresie od dnia 01.01.2014 roku do dnia 30.04.2014 roku oraz od dnia 01.05.2014 roku do dnia 31.12.2014 roku wysokość dodatku energetycznego dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną - wynosiła 11,36 zł miesięcznie,
- składającego się z 2 do 4 osób – wynosiła 15,77 zł miesięcznie,
- składającego się z co najmniej 5 osób - wynosiła 18,93 zł miesięcznie.

Wypłata dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, które zostało zlecone do wykonania gminie. Źródłem jego finansowania jest dotacja celowa z budżetu państwa obejmująca również koszt obsługi realizacji wypłat dodatku energetycznego w wysokości 2% zrealizowanych wypłat tego świadczenia.

Uchwałą nr XXXIII/385/2013 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 października 2013 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej upoważniono Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach dodatku energetycznego.

Zryczałtowany dodatek energetyczny jest przyznawany wnioskodawcy będącemu odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej na okres przyznanego dodatku mieszkaniowego.

Wypłata dodatku energetycznego zgodnie z wolą wnioskodawcy wyrażoną w składanym wniosku o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego następuje w formie przelewu na rachunek bankowy wnioskodawcy lub na rachunek przedsiębiorstwa energetycznego albo

gotówką w kasie MOPS Stargard Szczeciński (wyłącznie, gdy lokal wnioskodawcy jest wyposażony w licznik przedpłatowy, a wnioskodawca nie posiada rachunku bankowego).

W 2014 roku przyjęto 569 wniosków od 293 rodzin.

Tabela nr 13. Struktura wypłaconych dodatków energetycznych

Gospodarstwa domowe z uwzględnieniem ilości osób w gospodarstwie	2014 r.	
	Liczba dodatków	Kwota wypłaconych dodatków (zł)
Gospodarstwo prowadzone przez osobę samotną	624	7.088,64
Gospodarstwo składające się z 2 do 4 osób	887	13.987,99
Gospodarstwo składające się z co najmniej 5 osób	264	4.997,52
Ogółem	1.775	26.074,15

Jak wynika z powyższej tabeli w ogólnej strukturze wypłaconych dodatków energetycznych w 2014 roku najwyższy udział 53,65% stanowiły dodatki energetyczne dla gospodarstw domowych składających się z 2 do 4 osób, zaś najniższy kształtujący się na poziomie 19,16% stanowiły dodatki energetyczne dla gospodarstw domowych składających się z co najmniej 5 osób. Ogółem wypłacono 1.775 dodatków energetycznych na łączną kwotę 26.074,15 zł.

W 2014 roku na realizację tego zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim otrzymał dotację w wysokości 26.595,63 zł, w tym 26.074,15 zł na wypłatę dodatków energetycznych, 521,48 zł na koszt obsługi związany z realizacją wypłat dodatków energetycznych.

Na złożone wnioski o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego w 2014 roku wydano 569 decyzji administracyjnych w tym: przyznających 569.

W 2014 roku przyznany odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej dodatek energetyczny wypłacono w formie przelewu na kwotę 24.540,94 zł, gotówką w kasie MOPS na kwotę 1.533,21 zł.

W trakcie weryfikacji wygaszono 2 decyzje przyznające dodatek energetyczny w związku z utratą przez 2 wnioskodawców statusu odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej wskutek zgonu.

IX Świadczenia rodzinne i alimentacyjne.

1. Świadczenia rodzinne.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 114) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia

i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na dojazd do szkoły lub zamieszkanie w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),

- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Ponadto ustawą z dnia 30 kwietnia 2014r. wprowadzono od 15.05.2014r. zasiłki dla opiekunów przysługujące osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 01 lipca 2013r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek rodzinny w okresie od 01.01.2014r. do 31.10.2014r. przysługiwał, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 539 zł lub 623 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 01.11.2014r. nastąpiła zmiana wysokości progu dochodowego uprawniająca do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami i wynosi **574 zł** na osobę w rodzinie lub odpowiednio **664 zł** gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia albo 24. roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują, gdy przysługuje prawo do zasiłku rodzinnego.

Świadczenia rodzinne przyznawane są na okres od 1 listopada do 31 października następnego roku.

W 2014 r. ze świadczeń rodzinnych korzystało **4.396** rodzin, łącznie z rodzinami otrzymującymi zasiłek dla opiekuna (2013 r. – 4.784 rodziny).

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami wypłacany był dla **1.678 rodzin** (w roku 2013 – 1.852 rodziny).

Tabela nr 14. Kwoty świadczeń rodzinnych.

ZASIŁEK RODZINNY		
Okres obowiązywania	Wyszczególnienie	Kwota
od 1 listopada 2012 r.	na dziecko do ukończenia 5 roku życia	77 zł
	na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	106zł
	na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	115 zł

Ilość dzieci uprawnionych do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami przedstawia tabela nr 15.

Tabela nr 15. Ilość dzieci uprawnionych do zasiłku rodzinnego

Wyszczególnienie	2014	2013
Ogółem ilość dzieci, z tego:	3.279	3.613
• do 5 roku życia	897	981
• od 5 do 18 roku życia	2.001	2.187
• od 18 do 24 roku życia	381	445

Wysokość dodatków do zasiłku rodzinnego w roku 2014 nie uległa zmianie w stosunku do roku 2013.

Tabela nr 16. Kwoty dodatków do zasiłku rodzinnego i wysokość pozostałych świadczeń.

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO		
1.Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu :	Kwota	Okres pobierania
urodzenia dziecka	1.000 zł	Jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	170 zł	na dziecko, nie więcej jednak niż 340 zł na wszystkie dzieci
	lub 250 zł	na dziecko niepełnosprawne, nie więcej niż 500 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80 zł	na trzecie i następne dziecko
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60 zł	miesięcznie na dziecko do 5 lat
	80 zł	miesięcznie na dziecko od 5 do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	Jednorazowo (wypłacany w miesiącu wrześniu)
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90 zł lub 50 zł	miesięcznie, pobierany przez 10 miesięcy (wrzesień-czerwiec)
2.Zasiłek pielęgnacyjny	153 miesięcznie	
3.Świadczenie pielęgnacyjne oraz pomoc osobom pobierającym świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 200zł miesięcznie	620 zł miesięcznie do kwietnia 2014 + 200zł 800 zł miesięcznie od maja 2014 + 200zł	
4.Specjalny zasiłek opiekuńczy	520 zł miesięcznie	
5.Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1.000 zł jednorazowo	
6. Zasiłek dla opiekuna	520 zł miesięcznie od 15 maja 2014r.	

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości **153 zł** miesięcznie i nie jest zależny od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje na czas nieokreślony chyba, że orzeczenie zostało wydane na czas określony; wówczas przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, jak również osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

W roku 2014 zasiłki pielęgnacyjne wypłacane były dla **2.677 osób** (rok 2013 – 2.993 osoby).

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje: 1. matce albo ojcu, 2. opiekunowi faktycznemu dziecka, 3. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z podjęcia pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje również osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, w przypadku, gdy łącznie spełnione są następujące warunki:

a) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletnimi lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

b) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

c) nie ma osób wymienionych wyżej lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. W roku 2014 do świadczenia pielęgnacyjnego w okresie od stycznia do grudnia wypłacana była pomoc w wysokości 200 zł miesięcznie. Podstawą wypłaty pomocy były dwa Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz.U. z 2013r. poz.1741 oraz Dz.U. z 2014r. poz. 320). Pomoc wypłacana była z urzędu bez konieczności składania dodatkowych wniosków. Świadczenie pielęgnacyjne wypłacane było dla **198** osób uprawnionych (2013r. 636 osób uprawnionych).

Ustawa z dnia 7 grudnia 2012r. (Dz.U. z 2012r. poz. 1548) wprowadziła zmiany do ustawy o świadczeniach rodzinnych, a mianowicie z dniem 01.01.2013r. nowe świadczenie opiekuńcze – specjalny zasiłek opiekuńczy, ograniczając znacznie możliwość nabycia uprawnień do tego świadczenia. Specjalny zasiłek opiekuńczy uzależniony został między innymi od kryterium dochodowego (dochód rodziny osoby niepełnosprawnej łącznie z dochodem rodziny osoby sprawującej opiekę), konieczności rezygnacji z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Wszystkie decyzje przyznające prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wygasły z mocy prawa (na podstawie ww ustawy) od 1 lipca 2013r. i osoby od tego miesiąca mogły składać nowe wnioski o przyznanie świadczeń na podstawie nowych, bardziej restrykcyjnych przepisów.

Ta zmiana spowodowała znaczne zmniejszenie ilości wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych wypłacanych po 1 lipca 2013r.

Dnia 5 grudnia 2013 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548) jest niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Uwzględniając wyrok Trybunału ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. (Dz. U. z 2014. poz. 567) wprowadziła zasiłek dla opiekuna, który przysługuje osobom, którym prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wygasło z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013r. Osoby te, po spełnieniu warunków do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego w brzmieniu ustawy obowiązującym dnia 31.12.2012r. nabywały prawo do zasiłku dla opiekuna na bieżąco od 15 maja 2014r. oraz do otrzymania wyrównania wraz z ustawowymi odsetkami za okres od 1 lipca 2013r. do 14 maja 2014r. Uwzględniając powyższe zmiany brak jest możliwości dokonania porównań w ilości wypłacanych świadczeń według specyfikacji – świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna. Ogółem zasiłek dla opiekuna, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy pobierały w roku 2014 - 453 osoby (2013- 669 osób). Wprowadzenie bardziej restrykcyjnych przepisów (szczególnie dotyczy konieczności rezygnacji z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad osobą

niepełnosprawną w przypadku ubiegania się o prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego) spowodowało zmniejszenie ilości osób nabywających prawo do tych świadczeń.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji, edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki nie przekracza kwoty 664 zł na osobę. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **520 zł** miesięcznie. W roku 2014 specjalny zasiłek opiekuńczy pobierały **53** osoby uprawnione (rok 2013 – 33 osoby uprawnione).

Zasiłek dla opiekuna - przysługuje osobom, które pobierały świadczenie pielęgnacyjne i utraciły do niego prawo z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji administracyjnej ustalającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Przesłanką uzasadniającą przyznanie zasiłku dla opiekuna jest spełnienie warunków jakie uprawniały do przyznania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Do przesłanek tych zalicza się między innymi:

- rezygnację lub niepodejmowanie zatrudnienia z uwagi na sprawowaną opieką nad osobą niepełnosprawną;
- legitymowanie się osoby niepełnosprawnej orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- brak uprawnień osoby sprawującej opiekę, między innymi do świadczeń emerytalno-rentowych.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości **520 zł** miesięcznie. Za okres od 1 lipca 2013 r. do 14 maja 2014 r. zasiłek dla opiekuna był wypłacony łącznie z ustawowymi odsetkami. Wysokość wypłaconych odsetek w roku 2014 wyniosła 49.437 zł. Wysokość wypłaconych w 2014 r. świadczeń wraz z wyrównaniem za okres od 1.07.2013 r. wyniosła 1.562.203 zł.

Wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna mógł być złożony najpóźniej do 15 września 2014 r. tj. w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 15 maja 2014 r. W roku 2014 zasiłek dla opiekuna pobierało **212** osób uprawnionych.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługiwała w 2014r. matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 1.922zł. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowa zapomoga przysługiwała, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży i co najmniej jeden raz w każdym trymestrze ciąży. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje w wysokości **1.000 zł**. W roku 2014 jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka wypłacona była dla **472** osób uprawnionych (rok 2013 - 474 osoby uprawnione). Wydatki poniesione w 2014 r. na wypłatę świadczeń rodzinnych oraz ilość wypłaconych świadczeń w porównaniu do 2013 roku przedstawia tabela nr 17.

Tabela nr 17. Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy.

Wyszczególnienie	2014 r.		2013 r.	
	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	3.067.407	30.844	3.364.373	33.862
Dodatki do zasiłków rodzinnych z dodatków ogółem z tytułu:	1.496.898	11.750	1.755.718	14.061
▪ urodzenia dziecka	154.000	154	167.000	167
▪ opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	216.188	561	339.508	870
▪ samotnego wychowywania dziecka	391.820	2.247	441.780	2.527
▪ kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	172.220	2.225	190.400	2.471
▪ rozpoczęcia roku szkolnego	195.200	1.952	212.700	2.127
▪ podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	10.670	151	14.810	213
▪ wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	356.800	4.460	389.520	4.869
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami ogółem	4.564.305	42.594	5.120.091	47.106
Zasiłki pielęgnacyjne	4.283.388	27.996	4.558.023	29.791
Świadczenia pielęgnacyjne	1.599.675	2.167	2.044.838	3.747
Specjalny zasiłek opiekuńczy	213.062	414	88.574	177
Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	X	X	100.600	1.006
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	472.000	472	474.000	474
Zasiłek dla opiekuna	1.562.203	3.196	X	X
Razem:	12.694.633	76.839	12.386.126	82.301

Uwaga. X – w danym roku takie świadczenia nie były wypłacane.

Dodatkowo, poza wymienionymi w tabeli świadczeniami, w całym roku 2014 na podstawie odrębnych przepisów wypłacano pomoc osobom mającym ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w wysokości 200 zł miesięcznie. Ogółem z tego tytułu wypłacono kwotę **433.000 zł.** (2.165 świadczeń).

Poza tym wypłacono kwotę **49.437 zł** tytułem wypłaty ustawowych odsetek od wypłaconych wyrównań zasiłków dla opiekuna za okres od 1.07.2013r..

Łączna wartość wydatków po uwzględnieniu zwrotów bieżących nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 27.789 zł w roku 2014 wynosi **13.149.281 zł.** (rok 2013 - 12.357.972 zł.).

Z analizy powyższej tabeli i z uwzględnieniem dodatkowych wypłat wynika, że w roku 2014 nastąpił wzrost wydatków o 10,6%.

Wzrost ten wynika przede wszystkim ze zmiany przepisów w zakresie wypłat świadczeń opiekuńczych a mianowicie, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz wprowadzeniem całkowicie nowego świadczenia – zasiłku dla opiekuna.

W sprawach świadczeń rodzinnych w roku 2014 wydano 4.078 decyzji administracyjnych.

Ponadto wydano 636 zaświadczeń w różnych celach. Większość wydanych zaświadczeń dotyczyła osób ubiegających się o świadczenia rodzinne za granicą.

Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych odzyskano kwotę 65.172 zł.

Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń na koniec 2014 r. wyniósł 91.781 zł.

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego

Każde państwo członkowskie Unii Europejskiej przewiduje w swoim ustawodawstwie pomoc dla rodziny, jeśli znajdzie się ona w trudnej sytuacji życiowej. Dzięki zasadom koordynacji rodzina otrzymuje pomoc bez względu na to, w jakim kraju UE przebywa, a w jakim pozostali członkowie rodziny. Należy jednak spełnić wymagania, jakie nakładają przepisy kraju, w którym osoba przebywająca jest zatrudniona.

Osoby, które mieszkają i wykonują pracę w jednym państwie korzystają z ochrony w zakresie zabezpieczenia społecznego na podstawie wewnętrznych przepisów tego państwa. Przepisy te regulują ich prawa i obowiązki w ramach systemu zabezpieczenia społecznego państwa, w którym mieszkają. Kiedy osoby te wyjeżdżają za granicę, w celu wykonywania pracy zarobkowej lub zamieszkania, przepisy wewnętrzne nie wystarczają dla zapewnienia im takiej ochrony. Gwarancję ochrony można wówczas uzyskać dopiero dzięki aktom prawa międzynarodowego w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego to regulacje prawne, które uzupełniają prawo wewnętrzne danego państwa, chroniąc osoby wykonujące pracę za granicą przed utratą ochrony w zakresie zabezpieczenia społecznego. Regulacje te - poprzez zapewnienie harmonijnego współistnienia systemów zabezpieczenia społecznego poszczególnych państw - służą ochronie interesów osób przemieszczających się w celu podejmowania zatrudnienia i posiadających okresy zatrudnienia przebyte na terytorium różnych państw.

Przepisy o koordynacji są nadrzędne nad przepisami krajowymi. W Unii Europejskiej regulacje dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zawarte zostały w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady i stosowane są bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich Unii oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Islandii, Lichtensteinie i Norwegii) oraz w Szwajcarii.

Jedynym organem właściwym do wydawania decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych realizowanych w związku z koordynacją zabezpieczenia społecznego jest marszałek województwa.

W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na podstawie decyzji wydanych przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego w roku 2014 z kwoty ogółem wypłaconych świadczeń, wypłacono łącznie **62.896 zł** ; z tego :

- zasiłek rodzinny	14.404 zł
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2.080 zł
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	1.200 zł
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2.800 zł

- zasiłek pielęgnacyjny	18.972 zł
- świadczenie pielęgnacyjne	23.440 zł.

W roku 2014 nastąpił wzrost wypłaconych świadczeń na podstawie ww. decyzji o 13.479zł. (kwota wypłaconych świadczeń w roku 2013 wynosiła 49.417zł).

Osoby zobowiązane do zwrotu świadczeń rodzinnych na podstawie decyzji Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego dokonały zwrotu kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w wysokości **17.125 zł**.

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne przyznawane są osobom, którym decyzją przyznano prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna.

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe nie są opłacane za osoby, które w dniu złożenia wniosku o przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna posiadają 25-letni okres ubezpieczenia niezbędny do nabycia uprawnień emerytalnych.

Składka zdrowotna nie przysługiwała, jeśli osoba objęta była ubezpieczeniem z innego tytułu, np. z tytułu pracy zarobkowej małżonka.

Tabela nr 18 . Wydatki na składki FUS i zdrowotne.

Wyszczególnienie	2014 r.		2013 r.	
	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	5.052	746.733	3.475	519.366
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1.734	96.278	1.928	93.966
Razem:	6.786	843.011	5.403	613.332

Wzrost kwot opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne spowodowany był opłaceniem składek za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna, którym świadczenia wyrównano od lipca 2013r. Składki na ubezpieczenie zdrowotne za te osoby opłacane były na bieżąco.

2. Fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 228 ze zm.) łączy elementy funduszu alimentacyjnego sprzed 2004 roku oraz obowiązującego do września 2008 r. systemu zaliczek alimentacyjnych.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego środkami finansowymi z budżetu państwa.

Warunki i tryb otrzymania świadczeń:

- bezskuteczna egzekucja alimentów przez co najmniej dwa miesiące,
- dochody rodziny nieprzekraczające 725 zł (netto) miesięcznie na osobę w rodzinie,

- osoba uprawniona nie ma ukończonych 18 lat lub 25 lat , jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- świadczenia wypłacane są w kwocie zasądzonych alimentów , nie wyższej jednak niż 500 zł na osobę uprawnioną (dziecko),
- świadczenia przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy poczynając od miesiąca, w którym wpłynął wniosek do organu właściwego wierzyciela.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego mają zarówno dzieci wychowywane przez samotnych rodziców, jak i dzieci z rodzin pełnych.

Za bezskuteczną uważa się egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych w kwocie aktualnie zasądzonych alimentów, bez względu na wielkość zaległych zobowiązań dłużnika wobec osoby uprawnionej; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego z miejsca zamieszkania dłużnika, np. w przypadku braku umowy międzynarodowej pomiędzy Polską i państwem, w którym dłużnik zamieszkuje,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

W sprawie funduszu alimentacyjnego wydano **1.639** decyzji administracyjnych.

Wypłacono 10.193 świadczenia alimentacyjne na kwotę 3.643.363 zł. Po uwzględnieniu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń, faktyczne wydatki wyniosły 3.635.660,98 zł.

W roku 2014 świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były dla **697** rodzin na **1.004** osoby uprawnione (w roku 2013- 733 rodziny na 1.061 osób uprawnionych).

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych określa ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika: 1) zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny; 2) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

Od 1 stycznia 2012 r. w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił: 1) złożenia oświadczenia majątkowego, 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych — organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich

6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, dołączając odpis tej decyzji, oraz składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.).

W 2014r. prowadzono działania w stosunku do **803** dłużników alimentacyjnych.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych w 2014 r.

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego - 178 osób,
- zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy - 52 osoby,
- poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego - 118 osób,
- wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - 379 osób,
- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (decyzje prawomocne) - 68 osób,
- wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - 268 osób,
- złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK – 266 osób,
- złożenie wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego – 266 osób.

Sposób załatwienia przez prokuraturę:

- odmowa wszczęcia dochodzenia w 202 przypadkach,
- umorzenie dochodzenia w 31 przypadkach,
- podjęcie na nowo dochodzenia w 1 przypadku,
- przesłanie aktu oskarżenia do sądu – nie odnotowano
- zawieszenie dochodzenia w 3 przypadkach.

W pozostałych przypadkach do dnia 31.12.2014 r. prokuratura nie podjęła decyzji (postępowanie w toku).

Na dzień 31.12.2014 r. zadłużenie z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych na osoby uprawnione posiadało **926** dłużników alimentacyjnych (zamieszkujących na terenie miasta Stargard Szczeciński i poza miastem Stargard Szczeciński).

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosił **17.112.887 zł**. W 2014 r. dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę **474.496 zł** oraz odsetek ustawowych w kwocie **140.339 zł** (łącznie kwota zwrotu **614.834 zł**).

Dochód własny gminy stanowi kwota 176.763 zł.

W stosunku do roku 2013 nastąpił wzrost zwróconych kwot o 14,5 %. (łącznie kwota zwrotu w roku 2013 – **537.020 zł** w tym odsetki – 104 403 zł).

Ponadto dokonano zwrotu zadłużenia z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na łączną kwotę **31.100 zł**, z czego 50% stanowi dochód gminy. Na dzień 31.12.2014 r. na ogólnopolską listę dłużników wpisanych było 849 dłużników alimentacyjnych.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy, a od października 2008 r. dodatkowo komornik skarbowy w ramach postępowania egzekucyjnego w administracji.

Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2014 r. wyniosły 1.008.284 zł.

X. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów.

Na podstawie uchwały nr XXIX/345/2013r. Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 maja 2013r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy-Miasto Stargard Szczeciński” z późniejszymi zmianami Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim realizuje zadanie w zakresie przyjmowania wniosków i wydawania decyzji w sprawie stypendiów i zasiłków szkolnych od 15 lipca 2013 r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami wnioski w sprawie stypendiów szkolnych dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych przyznawane są na okres wrzesień-czerwiec kolejnego roku a przyjmowane do dnia 15 września oraz dla uczniów kolegów do dnia 15 października. W szczególnych przypadkach wnioski mogą być przyjmowane po upływie ustawowych terminów.

Wysokość stypendium uzależniona jest od kryterium uprawniającego do pomocy społecznej, tj. 456 zł na osobę w rodzinie :

- do 50% kryterium dochodowego (do 228 zł) wynosi 174,90 zł,
- pow. 50% do 70% kryterium dochodowego (od 228,01 do 319,20 zł) wynosi 159,00 zł,
- pow. 70% do 100% kryterium dochodowego (od 319,21 zł do 456,00 zł) wynosi 143,10 zł.

Dodatkowo za każdą okoliczność: bezrobocie, niepełnosprawność , ciężką lub długotrwałą chorobę, wielodzietność, brak umiejętności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, rodzina niepełna lub zdarzenie losowe doliczane jest po 5,30 zł, tj. 5% kwoty zasiłku rodzinnego wynoszącego 106 zł.

W okresie styczeń-czerwiec 2014 r. stypendia szkolne otrzymywało 763 uczniów a w okresie wrzesień-grudzień 2014 r. z tej formy pomocy korzystało 713 uczniów.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. uprawnionych do pobierania stypendium było 706 uczniów, w tym:

- ze szkół podstawowych - 409,
- z gimnazjów - 162,
- ze szkół ponadgimnazjalnych - 135.

Pomoc w formie zasiłków szkolnych otrzymało 11 uczniów, w tym:

- 4-ro ze szkół podstawowych
- 7-ro ze szkół ponadpodstawowych.

Łącznie na stypendia i zasiłki szkolne w 2014 r. przeznaczono 1.020.993, 14 zł, w tym na:

- stypendia: 1.016.693,14 zł (środki z dotacji 813.354,51 zł + środki własne 203.338,63 zł),
- zasiłki szkolne 4.300,00 zł (środki z dotacji 3.440,00 zł + środki własne 860,00).